

Stig Öberg

Pingst i Grönland

En studie av den grönländska frikyrkan
Inuunerup Nutaap Oqaluffia

Uppsala 2010

FORSKNINGSRAPPORTER FRÅN
INSTITUTET FÖR PENTEKOSTALA STUDIER NR 1

Stig Öberg

Pingst i Grönland

En studie av den grönländska frikyrkan
Inuunerup Nutaap Oqaluffia

Institutet för Pentekostala Studier
Uppsala 2010

Omslag & layout: Jonatan Alvarsson
Omslagsfoto: John Østergaard Nielsen
Typsnitt: Guatemala Antique
Tryck: Stema Print, Forserum 2010

© Stig Öberg och Institutet för Pentekostala Studier 2010

Forskningsrapporter från Institutet för Pentekostala Studier, Nr 1
Redaktör och ansvarig utgivare: Jan-Åke Alvarsson
Institutet för Pentekostala Studier
Övre Slottsgatan 6A, 753 10 Uppsala
www.ips- uppsala.se

ISBN: 978-91-979030-0-4

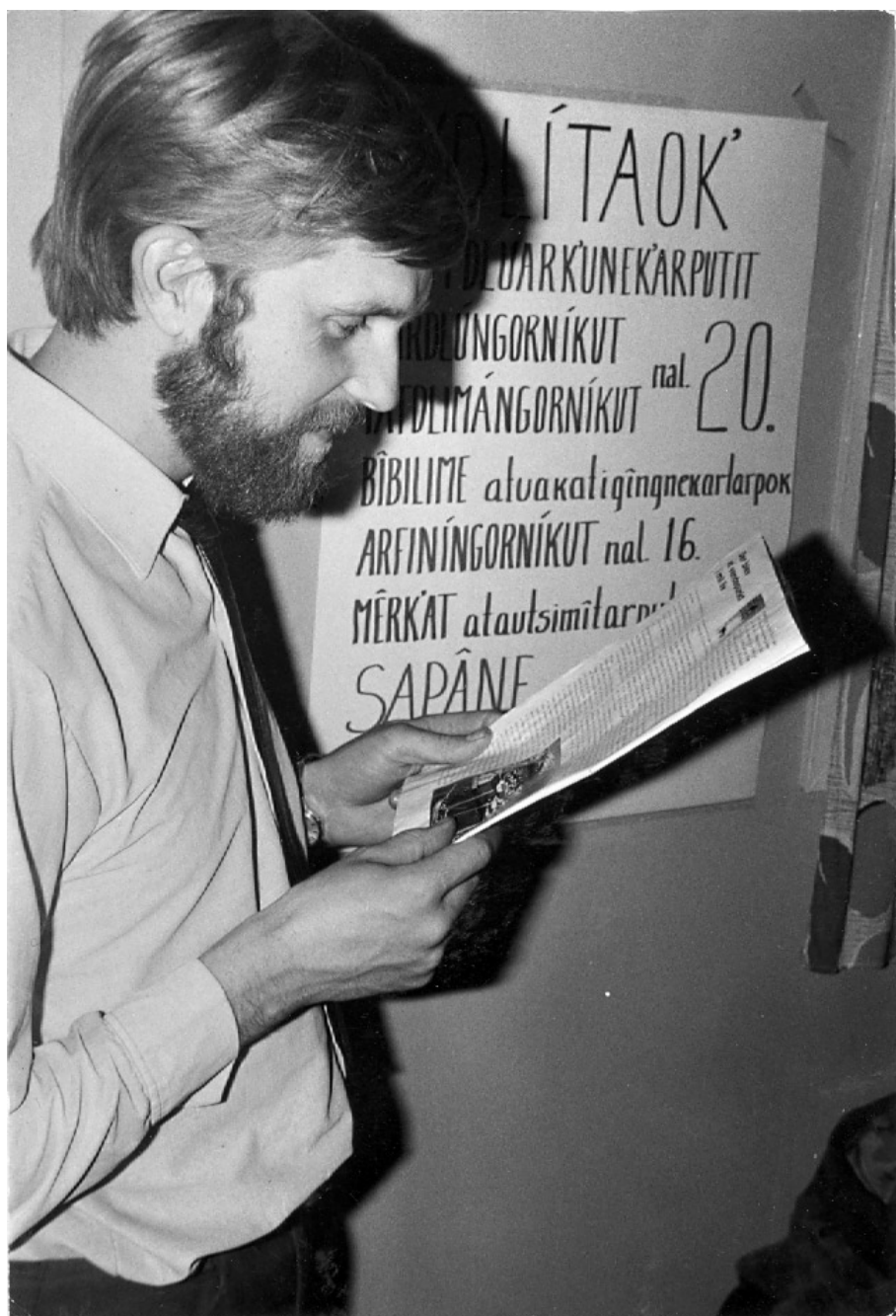
Innehåll

Förord	7
1. Inledning	9
Omfattning	9
Syfte	9
Metod	10
2. Bakgrunden till dagens grönländska frikyrka INO	11
Skandinavisk pingstmission i Grönland	11
Lista över missionärer från Pingströrelsen och andra frikyrkor	12
Missionärernas bakgrund och arbetsförhållanden	16
3. Beskrivning av samfundet INO	19
Omfattning	19
Struktur	20
INOs teologi	21
Vision och strategi	22
4. Beskrivning av INOs verksamhet	23
Pingstförsamlingen i Nuuk, INOs centrum	23
5. Den pentekostala väckelsen bland inuit i Grönland	27
Samtal med John Østergaard Nielsen, INOs ledare	27
Hans och Inge Berntsens besök i Nuuk	28
Ledare från INO på besök i Iqaluit, Nunavut, Kanada	30

Samtal med Elisa o Aqqalu Berthelsen, två av INOs ledare	32
Orsaker till stabiliteten i INOs tillväxt?	37
INOs framgång speglad av en luthersk präst i en akademisk uppsats	38
6. Relation till den grönländska folkkyrkan	41
Intervju med Aviaja Rhomann Pedersen, präst i den grönländska folkkyrkan	41
Situationen idag	43
7. INO-medlemmarnas religiositet	44
Enkätsvaren	44
Intervjuer med fyra INO-medlemmar	50
8. Försök till teoriansknytning	53
INO som ett hängivenhetssystem	54
9. Sammanfattning och reflexioner	61
Om INOs relation till den grönländska, lutherska folkkyrkan	64
Möjliga orsaker till INOs framgångar	65
Källor och litteratur	67
Tryckta källor och litteratur	67
Internet	68
Övriga källor	68
Bilaga 1	70
Bilaga 2	80

Illustrationer

Stig Öberg i Grönland på 1970-talet	6
Vy från huvudgatan i Nuuk, Grönlands huvudstad	12
Familjen Rut Jarl-Öberg och Stig Öberg i Grönland på 1970-talet	14
Missionärernas arbetsförhållanden	16
Karta över Grönland med grönländska ortnamnsbeteckningar	17
INOs kyrkolokal i Nuuk	24
Gudstjänst i INOs kyrka i Nuuk	25
Barnaktiviteter i INOs kyrka i Nuuk	26
John Østergaard Nielsen predikar i INOs kyrka i Nuuk	27
Inuitkonferens i Iqaluit, Nunavut, Kanada 2004	29
Guldstoff på Bibeln. Från konferensen i Iqaluit, Nunavut	31
Lovsång är ett viktigt inslag i INOs verksamhet	34
Flaggor i olika färger används under lovsången	35
Gemenskapsmåltid för över hundra personer i Qaanaaq 2008	40
Förbön är ett vanligt inslag i INOs gudstjänster	50
Nyhetsbrev från INO-församlingen i Nuuk 2010	60
Bröllop i Nuuk oktober 2008	62
Avskiljning av medarbetare inom INO-kyrkan	64

Stig Öberg i Grönland på 1970-talet.

Förord

Under åren 1964–1972 tillbringade jag, tillsammans med min familj, ungefär sju år i Sydgrönland, ett år i Nanortalik och sex år i Narsaq, där jag, tillsammans med min fru Rut Jarl-Öberg, verkade som missionär för den svenska Pingströrelsen. Eftersom jag lärde mig att tala ganska bra grönländska och god danska fick jag också möjlighet att då och då arbeta som lärare i den grönländska skolan där också våra två äldsta barn var elever. Våra två yngsta barn föddes i Narsaq.

När vi flyttade hem till Sverige 1972, främst för att våra barn skulle få gå i svensk skola, hade vi, hela familjen, påverkats så starkt av våra år i Grönland så att landet och dess folk sedan dess ständigt funnits med i våra tankar och vårt intresse.

Jag besökte Narsaq och deltog i missionsarbetet under fem veckor 1975. Min fru och jag var där som vikarierande pastorspar fem veckor 1993. Vi har också deltagit i Pingströrelsens skandinaviska grönländskonferenser¹ många gånger samt haft ständig kontakt med missionärskollegor och vänner bland inuit sedan vi kom hem 1972.

Under min tid som pastor i olika pingstförsamlingar i Sverige studerade jag sociologi, religionssociologi och teologi och blev 1990 lärare på Kaggeholms folkhögskola. När PTS, Pingstförsamlingarnas Teologiska Seminarium, startade för 10 år sedan var jag med i ledningsgruppen och fick ansvar för att utbilda mentorer och se till att varje student blev placerad i en utbildningsförsamling där hon eller han också fick en mentor. Jag undervisade också i praktisk teologi.

När pingströrelsen i Grönland, som jag under många år varit en del av, började utvecklas, växa till kraftigt och formeras till en inhemsk frikyrka väcktes hos mig ett stort intresse att få möjlighet att på nära håll studera det som skedde. Jag sökte då och fick ett stipendium genom Frifo, *Frikyrkliga*

¹ Den skandinaviska grönländskonferensen har hållits i stort sett varje år sedan början av 1970-talet.

Forskningsrådet, vilket gjorde det möjligt för mig att 2009 resa till Grönlands huvudstad, Nuuk, där den grönländska pentekostala frikyrkan *Inuunerup Nutaap Oqaluffia*, 'Nya livets kyrka' (INO), har sitt centrum.

I denna rapport redogör jag för iakttagelser och reflexioner jag gjort, utifrån flera intervjuer, en enkät och deltagande observation, vid mitt besök i Nuuk. Rapporten knyter också an till olika tryckta och otryckta källor.

Arbetet har genomförts inom ramen för verksamheten vid *Institutet för Pentekostala Studier* (IPS), Uppsala. Jag vill rikta ett tack till dess föreståndare, professor Jan-Åke Alvarsson, som fungerat som min handledare. Jag vill också tacka teologie doktor Nils-Eije Stävare, som också läst igenom materialet i dess helhet och som gett värdefulla synpunkter. Jag har också haft möjlighet att ventilera rapporten vid ett av IPS högre seminarier i pentekostala studier och där fått värdefulla synpunkter. Slutligen, givetvis också ett riktat tack till Frifo för tilldelningen av forskningsmedel.

Vallentuna/Uppsala 28 maj 2010

Stig Öberg

1. Inledning

Föreliggande forskningsrapport består av fem delar som går i varandra. Först tecknas en bakgrund till den grönländska frikyrkan genom en ytterst översiktlig skildring av det skandinaviska missionsarbetet där. Därefter följer en redovisning av min bild av verksamheten i den grönländska pentekostala frikyrkan *Inuunerup Nutaap Oqaluffia*, 'Nya livets kyrka' (i fortsättningen INO). Skildringen koncentreras inledningsvis till församlingen i Nuuk. Därefter följer en redovisning av ett antal intervjuer med nyckelpersoner. Med hjälp av en enkät fördjupas sedan skildringen av INO-medlemmarnas religiositet. Slutligen gör jag en teoretisk ansats för att förstå de senaste årens snabba förändring.

Omfattning

Undersökningen berör i stort den nuvarande situationen i INO och de senaste årens utveckling inom denna. I föreliggande arbete finns inte plats för någon längre beskrivning av den frikyrkliga missionens historia i Grönland. Studien har ett tydligt synkont perspektiv, dvs att fokus ligger på det som sker i dag.

Syfte

Eftersom den grönländska karismatiska rörelsen ännu så länge är relativt okänd, är denna rapports huvudsyfte att undersöka och beskriva den framväxande pentekostala frikyrkan INO. Detta görs för att få kunskap om dess omfattning och inverkan på de individer som berörs och i någon mån dess relationer till den grönländska lutherska folkkyrkan. Ett andra syfte är att försöka se vad som kan ligga bakom den starka numerära tillväxten inom INO de senaste åren.

Metod

Jag har djupintervjuat INO-församlingens präst² i Nuuk, som också är ledare för INO-samfundet, två andra av församlingsledarna, fyra församlingsmedlemmar som råkade vara tillgängliga de tider jag hade till förfogande, samt en av prästerna i den lutherska folkkyrkan i Nuuk.

I ett par gudstjänster fick deltagarna tillfälle att ta med sig ett frågeformulär till en enkät (bil 1) och uppmanades att besvara frågorna och lämna svaren till mig. Av ca 60 personer, som hade möjlighet att ta med sig frågorna, fick jag in 24 besvarade enkäter.

Jag har också deltagit i ett bönemöte med lovsång, förkunnelse och förbön samt i en söndagsgudstjänst där jag predikade. I ingen av dessa samlingar sa jag själv något om min undersökning men församlingens präst upplyste kort om att jag hade kommit till Nuuk för att studera INO och att den som ville kunde bidra med att svara på enkätens frågor.

Med min bakgrund som missionär i Grönland under ca sju år och mitt frekventa deltagande i de skandinaviska Grönlandskonferenserna är jag givetvis inte en ”neutral” iakttagare i undersökningen av INO. Jag var dessutom själv engagerad som predikant i den gudstjänst som ingick i studien. På flera sätt är jag alltså en del av det jag studerat. Att tydligt redovisa denna bakgrund är viktigt för att förstå från vilken synvinkel rapporten är skriven.

Jag menar att detta inifrånperspektiv är av stor vikt för rapportens värde. Mitt mångåriga engagemang i Pingströrelsens mission i Grönland har gett mig viktiga kunskaper, såväl kulturellt som på det språkliga området. Mina informanter, av vilka jag endast hade träffat två tidigare, kände till att jag under flera år varit verksam som missionär i Sydgrönland. Detta påverkade givetvis intervjuerna. En fara är givetvis att de skönmålat sin verklighet, men jag menar dock att den ökade tryggheten för informanterna, att fritt kunna berätta om sina upplevelser och sitt engagemang i INO för någon som delade deras livsvärld, klart övervägde denna nackdel.

² INO-församlingarna i Grönland är noga med att kalla sina föreståndare för präster. En bakgrund till detta kan vara att man i den frikyrkliga missionens begynnelse kallade missionärerna för ”palasiussat” som betyder ”sådana som liknar präster” eller, som det ofta uppfattades, ”falska präster”. Till saken hör också att pingstförsamlingarnas förkunnare och församlingsföreståndare i ”moderlandet” Danmark kallas präster.

2. Bakgrunden till dagens grönländska frikyrka INO, *Inuunerup Nutaap Oqaluffia*

Den grönländska frikyrkan INO är en frukt av många års frikyrklig mission på flera olika platser i Grönland. Medan missionen pågått i ett femtiotal år, bildades INO först år 2000 under namnet *Inuunerup Nutaap Oqaluffia*, på svenska: 'Nya livets kyrka'. År 2005 blev denna nya kyrkogemenskap erkänd som ett självständigt trossamfund.³ Det är det danska justitieministeriet som, utifrån speciella kriterier, kan ge en kyrka status som *anerkendt trossamfund* ('erkänt trossamfund') vilket bl a innebär att man kan få vigselrätt och vissa skattemässiga förmåner.⁴

Skandinavisk pingstmission i Grönland

Pingstmissionärer från de nordiska länderna har varit verksamma i Grönland sedan 1953. Landet, som fram till detta år hade varit stängt för frikyrklig mission, öppnades då genom en dansk grundlagsändring så att missionärer kunde starta verksamhet där. Den lutherska kyrkan, som genom den norske prästen Hans Egede hade etablerat sig redan år 1721 i Grönland, hade från år 1899, då den herrnhutiska kyrkan beslöt att lämna Grönland, fram till 1953 haft ensamrätt på kyrklig verksamhet.

Pingstmissionären Rune Åsblom från Sverige var först på plats. Sedan följde många svenska, norska och danska missionärer samt några finska och även någon från Island. De byggde missionshus på flera platser längs västkusten. Under de dryga 50 år som gått sedan starten har även flera missionärer från andra länder än de nordiska verkat kortare perioder i Grönland. Tid och utrymme för föreliggande studie medger dock inte

3 INOs hemsida, <http://www.ino.gl>, titelsidan.

4 *Religion i Danmark. En E-årbog fra center for samtidsreligion* 2009, s 23, 24.

Vy från huvudgatan i Nuuk, Grönlands huvudstad. Foto: Pernilla Öberg.

någon egentlig historik kring den frikyrkliga missionen i Grönland.

Pétur Pétursson har i sin doktorsavhandling, *Från väckelse till samfund. Svensk pingstmission på öarna i Nordatlanten*, skildrat de tidiga frikyrkomissionärernas arbete. Han berättar om pionjären, Rune Åsblom, som sommaren 1953 fick tillstånd att besöka Grönland. Åsblom fick möjlighet att gratis följa med ett flygplan från Island som på väg till Amerika skulle mellanlanda i Sydgrönland. Reskassan var 130 svenska kronor. I staden Qaqortoq fick han möjlighet att hålla möten, tolkad av en grönländsk telegrafist.⁵ Så började pingstmissionen i den sydligaste delen av Grönland. I huvudstaden Nuuk var det de norska missionärerna Anne Dalen och Gudrun Ingeborg Reitung som startade pingstmission. De kom 1954 och byggde ett hus i utkanten av den dåtida bebyggelsen. Huset har blivit tillbyggt i omgångar och ligger nu mitt i det moderna Nuuks centrum.⁶

Lista över missionärer från Pingströrelsen och andra frikyrkor som verkat i Grönland⁷

Nedan följer en översiktlig lista över frikyrkliga missionärer som verkat i Grönland. Tidsangivelserna för verksamhetsperioder är i flera fall osäkra.

5 Pétursson 1990, s 157–158.

6 Østergaard Nielsen 2007, s 4 & 5.

7 Eftersom det saknas samlad dokumentation över den skandinaviska frikyrkliga missionen i Grönland är det inte möjligt att här ge en fullständig redovisning av vilka missionärer som

Uppgifterna bygger till största delen på information från Gunvor Åsblom. Namnen är sorterade efter orterna från söder till norr.

Nanortalik

Gunvor och Rune Åsblom från Sverige, 1957–1964.

Alice Harri från Finland, flera år fr o m 1958.

Margareta Alverlind från Sverige, flera år fr o m 1963.

Seija Halava från Finland, flera år fr o m 1962.

Sigurlina Johannesdotter från Island, en kort period i början av 1960-talet.

Ruth Jarl Öberg och Stig Öberg från Sverige, 1964–1965.

Jörgen Christreu och fru Christreu från Danmark, flera år från och med slutet av 1960-talet.

Vilner Laursen från Danmark, som är där för närvarande och sedan flera år tillbaka.

Alluitsup Paa (Sydpröven)

Reidun Svendsen från Norge, 1954–1955

Narsaq Kujalleq (Sletten)

Inger Jørgensen från Danmark, under år 1954 eller 1955.

Qaqortoq (Julianehåb)

Rune Åsblom, Sverige, augusti 1953 till februari 1954.

Gunvor och Rune Åsblom, från sommaren 1954–1957.

Gerda och Erik Martinsson, Sverige, från sommaren 1954 och ca 4,5 år framåt.

Meta Jerking från Danmark, under flera år från 1953.

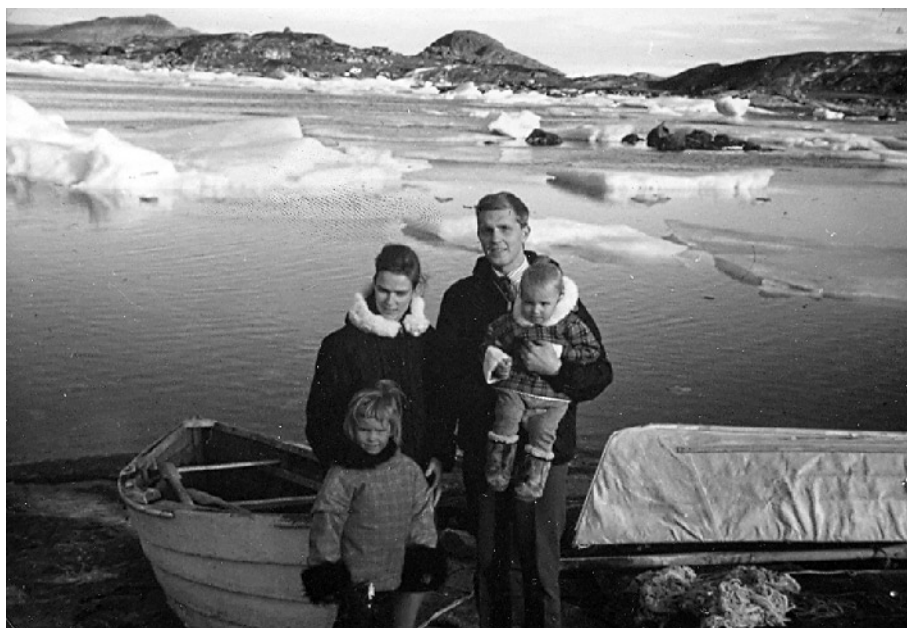
Sørine Kjær från Danmark, 1954–1955.

Arly Lund från Norge, 1964 eller 1965.

Gunvor och Rune Åsblom, 1964–1966.

Bodil och Jakob Jakobsen, under många år fr o m 1967.

arbetat var och när. Gunvor Åsblom, som tillsammans med sin make Rune Åsblom, den förste pingstmissionären i Grönland, arbetat under många år och på flera platser, har skrivit ned uppgifterna som presenteras här. Eftersom de danska namnen för de flesta orterna i Grönland användes under missionens första årtionden har dessa angetts inom parentes efter de officiella grönländska namnen.

Familjen Rut Jarl-Öberg och Stig Öberg i Grönland på 1970-talet.

Narssaq

Thorarinn Magnusson från Island, 1961–1965.

Rut Jarl-Öberg och Stig Öberg, 1965–1968 och 1969–1972.

Anna och Torbjörn Båtvik från Norge, 1968–1970 och i flera perioder fram till och med 1990-talet.

Lolly och Olaus Hakkebo från Norge, 1968–1969

Karin och Dennis Hansson, några år fr o m 1972.

Pamiut (Frederikshåb)

Elsbjørg och Per Håskjold, Norge, i slutet på 1960-talet och i början av 1970-talet.

Nuuk (Godthåb)

Anne Dahlen från Norge, 1954 till början av 1960-talet.

Lillemor Reitung från Norge, 1954 till början av 1960-talet.

Herbert Larsson från Sverige, en kort period i början av 1960-talet.

Maj-Britt och Lars Larsson från Sverige, i flera perioder under 1960- och 1970-talet.

Vivi-Anne och Sören Stadell från Sverige, i flera perioder under 1960- och 1970-talet.

Vera och Sven Falk från Sverige, några år i slutet av 1960-talet.
Birgit Engelbrekt.
Marianne Cassel.
Ruth Lindberg (senare gift Johannessen).

Maniitsoq (Sukkertoppen)

Elsbjørg och Per Håskjold från Norge, under andra hälften av 1960-talet.

Sisimiut (Holsteinsborg)

Gunvor och Rune Åsblom, 1966-1987.

Vanda och Fred Vogel från Alaska, USA, i mitten av 1960-talet.

David och Jeanette Åsblom, i flera perioder 1987-2003.

Sven-Olov och Kerstin Åsblom, i flera perioder från början av 1980-talet.

Lisbeth Stenback från Sverige, under flera år på 1970-talet.

Ernst Rudin från Sverige.

Jørgen Jørgensen från Danmark

Stig och Sirka-Lisa Karlsson från Sverige.

Gunhild och Lars Bobacka från Finland, 1968-1969.

Sig-Britt Westling från Sverige, under flera år på 1970-talet.

Makarna Heiniola från Finland, en kort period på 1980-talet.

Einar Ottossen från Norge.

Cily och Maria van Langerad från Holland, i mitten på 1980-talet.

Kaj Fjellving med fru, antagligen på 1980-talet.

Lone och Ole Kauczki från Danmark, några år i slutet av 1980-talet.

Bill och Susan Docos från USA.

Errol Martens med fru från Kanada.

Clara och Clair Schnupp från Kanada.

Alf Jonsson, från Sverige.

Qasigiannguit (Christiansbåb)

Gunvor och Rune Åsblom, 1987-1990 och 2003. Rune Åsblom (85 år) är där varje sommar.

Aasiaat (Egedesminde)

Lolly och Olaus Hakkebo, i flera perioder från och med 1969.

Missionärernas arbetsförhållanden var mycket annorlunda mot i hemlandet. Karg natur, dåliga kommunikationer och begränsade ekonomiska resurser gjorde Grönland till ett "svårt" missionsfält. Foto: Stig Öberg.

Ilulissat (Jakobshavn)

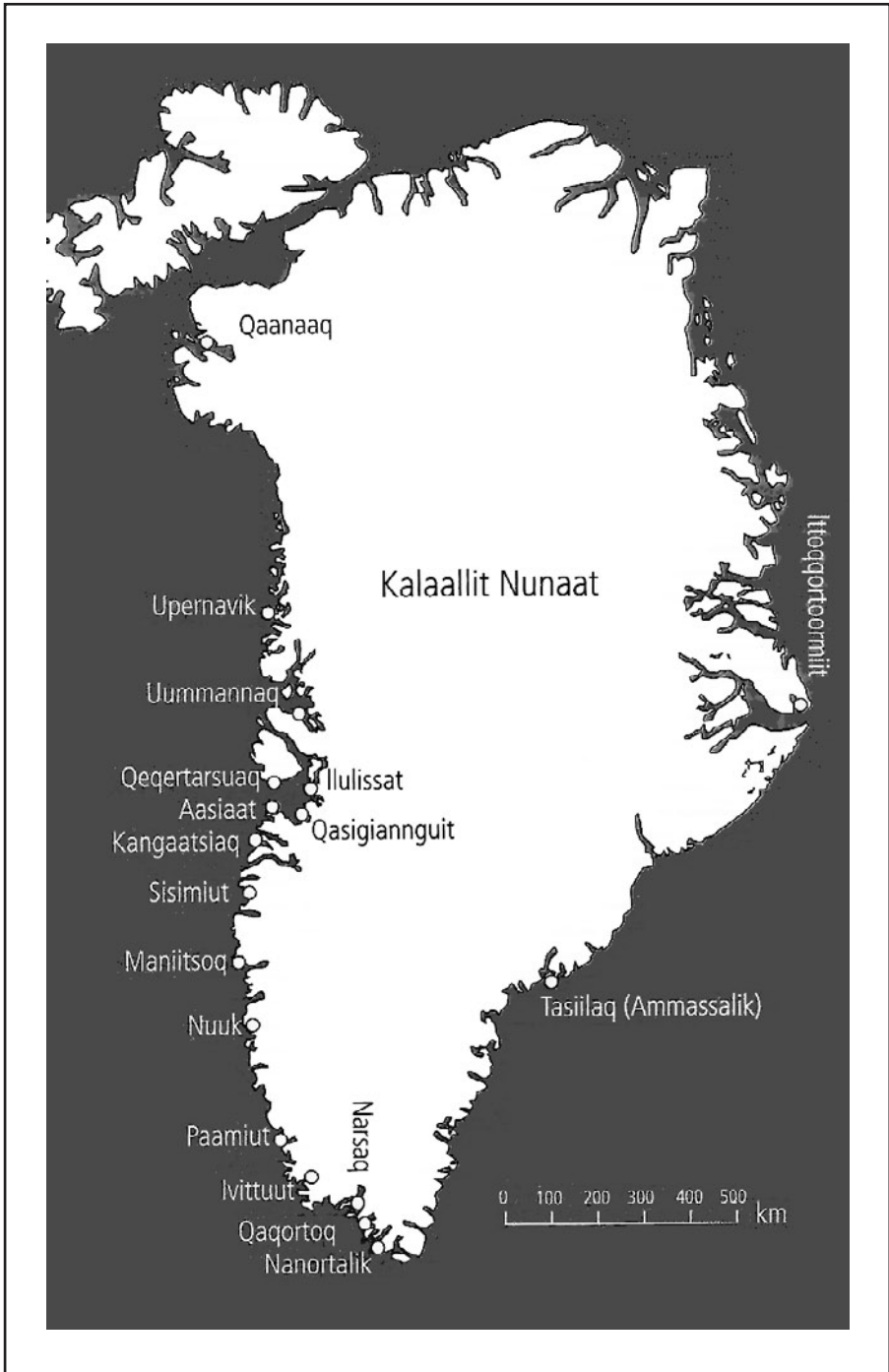
Bjarne Nederby Jensen med fru från Danmark, under många år på 1990-talet och 2000-talet.

Missionärernas bakgrund och arbetsförhållanden

Under många år arbetade de olika missionerna mycket självständigt, isolerade från varandra på grund av långa avstånd, dyra kommunikationer och små ekonomiska resurser. Missionärerna hade varierande bakgrund och stöttades av olika församlingar, de flesta tillhörande Pingströrelsen, i de nordiska länderna. Kommunikationen dem emellan skedde via brev eller telegram. Telefonförbindelser fanns inte under de första årtiondena av den frikyrkliga missionen i Grönland.

DeförsamlingariSkandinavien⁸ som står bakom den frikyrkliga missionen i Grönland har under många år anordnat årliga missionskonferenser som alternerat mellan Danmark, Norge och Sverige. Dessa samlingar har inte

⁸ Några missionärer från Finland och Island har verkat inom den frikyrkliga missionen i Grönland. Efter några årtionden blev det enbart församlingar i Skandinavien som sände missionärer och stödde arbetet. Därför har missionen kallats skandinavisk i detta arbete, även om det från början fanns ett nordiskt engagemang.

Karta över Grönland med grönländska ortnamnsbeteckningar.

styrts missionsarbetet utan mer haft syftet att inspirera och vara ett forum för samtal om behov och problem för att stödja de utsända missionsarbetarna.

Hösten 1969 hölls under några dagar den första frikyrkliga konferensen i Grönland i staden Narsaq, dit jag och min familj nyss hade kommit tillbaka efter ett år i Sverige. Representanter från de flesta av de frikyrkliga missioner som då var verksamma i Grönland var samlade. Gemensamma frågor dryftades och alla tycktes önska en fortsatt nära gemenskap och flera liknande träffar. Detta blev en start på ett närmare samarbete och är, menar jag, en del av bakgrunden till det som har blivit ett etablerat frikyrkosamfund, idag omfattande 11 fristående församlingar. Den nyaste församlingen, i Qaqortoq på Sydgrönland, bildades den 13 september 2009. Under år 2009 bildades även en INO-församling i Qaanaaq, världens nordligaste stad.

3. Beskrivning av samfundet INO

I det här avsnittet vill jag ge en kortfattad beskrivning av INOs omfattning, struktur, teologi, vision och strategi. Genom att samfundsbildningen är så ny och att det som skett i de olika missionerna tidigare inte blivit systematiskt dokumenterat är det svårt att, till exempel genom statistik, beskriva utvecklingen av pingst- och frikyrkorörelsen i Grönland. Väldigt förenklat kan man säga när det gäller synliga och mätbara resultat, handlar det till stor del om det som hänt under 2000-talet.

Alla som har haft långvarig kontakt med frikyrklig mission på Grönland vet dock att bakom det som sker idag finns många årtionden av insatser gjorda av de inuiter som tidigt sökte sig till gemenskapen i de olika missionerna och av de många missionärer som under kortare eller längre tid arbetat i Grönland. Den väckelse som dagens INO upplever har säkert också rötter i den grönländska folkkyrkans fromhet.

Omfattning

Det bor drygt 56 000 människor i Grönland (1 jan 2008). Av de 18 kommunerna ligger 16 längs västkusten, från Qaanaaq i norr till Nanortalik i söder, och 2 på östkusten. Det finns pingstförsamlingar som är anslutna till INO i 10 av de 16 kommunerna på västkusten. I Upernaviks kommun är det en husförsamling i tätorten och en församling i byn Kullorsuaq. I Grönlands sydligaste kommun, Nanortalik, finns det också en pingstförsamling som ännu inte är ansluten till INO.

Frikyrkosamfundet INO är nybildat och det är svårt att få fram exakt statistik från de olika församlingarna. Jag har hört uppgifter om att det i hela Grönland skulle finnas sammanlagt ca 500 medlemmar i de olika församlingarna. I följande tabell visas den ungefärliga men ändå mer officiella statistik, gällande sex av församlingarna, som jag har fått del av och som har använts av en student vid Århus universitet.

De övriga församlingarna finns i Qaanaaq, världens nordligaste stad, i Qaqortoq, som ligger i Sydgrönland och som har den senast bildade församlingen, i Qasigiannquit i Diskobukten, i Upernavik där det finns en husförsamling, och i Uummanaq, båda i norra Grönland. På samtliga platser utom de två sistnämnda har INO-församlingarna egna kyrkolokaler.

<i>INO-församling</i>	<i>Mötesdeltagare</i>			<i>Antal medlemmar</i>
	<i>allmänt</i>	<i>julen 2008</i>	<i>påsken 2009</i>	<i>2009</i>
Nuuk	80	120	130	100
Maniitsoq	50	90	80	60
Sisimiut	50	70	70	50
Ilulissat	40	50	50	50
Aasiaat	10	10	10	20
Kullorsuaq	15	15	15	20

Struktur

INO, som på danska kallas *Grønlands Frikirke*, bildades år 2000. I samfundets årskonferens år 2004 antogs stadgar (*Vedtægter for Grønlands Frikirke* 2004, Bilaga 2). De församlingar som önskar ansluta sig till INO ska acceptera samfundets stadgar. INOs ledare John Østergaard Nielsen påpekar dock att INO är ett ”*løst’ organiseret kirkefællesskab, bestående af autonome menigheder med egen økonomi og ledelse*”.⁹

INOs medlemsförsamlingar möts en gång per år till en konferens där rikstäckande frågor behandlas, t ex frågor kring INOs bokförlag, *Noaforlaget*, och *Inuit Bibel Institut*. Konferensen är INOs högsta beslutande organ — ”*øverste myndighed*.”¹⁰

INOs ledning ”*består af de til enhver tid værende ledere (leder + 1 ældste) i de enkelte menigheder, der har tilsluttet sig frikirken*.”¹¹. INOs ledare väljer en sekreterare som verkställer och förvaltar de uppgifter som den årliga konferensen fattar beslut om. INOs ledning, det vill säga ledarna för medlems-

9 Mejl från John Østergaard Nielsen 2010-01-08.

10 *Vedtægter for Grønlands Frikirke* 2004, paragraf 6, se Bilaga 2.

11 *Vedtægter for Grønlands frikirke* 2004, paragraf 4, se Bilaga 2.

församlingarna, utgör också det andliga ledarskapet.¹²

INOs teologi

I *Vedtægter for Grønlands Frikirke* sägs det att INO består av församlingar och gemenskaper som ”bekænder sig til den kristne tro, som det kommer til udtryk i den apostolske trosbekendelse”. Under rubriken *Kirke- og menighedsyn* finns följande sammanfattning av vad man tror på:

Guddommens enhed og treenighed.

Jesu undfangelse ved Helligånden, hans fødsel af jomfru Maria, hans syndfri liv, forsonende død, sejrige opstandelse, himmelfart og vedvarende forbedergerning, hans genkomst og tusindårige regering på jorden.

De hellige skrifers guddommelige inspiration og autoritet.

Den menneskelige naturs absolutte fordærvelse, nødvendigheden af omvendelse og genfødsel ved troen på Jesus Kristus som Guds søn.

Evig fortabelse for dem, som forkaster evangeliets frelgestilbud.

Den troendes retfærdiggørelse og helliggørelse ved Jesu forsonende død og hans opstandelse.

Kristi forordning om dåb i vand efter omvendelse til tro på Ham, og om nadveren som et mindemåltid om hans offerdød.

Dåben med Helligånden og de medfølgende tegn.

Muligheden for at falde ud af nåden.

Helligåndens nådegaver til menighedens opbyggelse.¹³

¹² *Vedtægter for Grønlands Frikirke* 2004, paragraf 5, se Bilaga 2.

¹³ *Vedtægter for Grønlands Frikirke* 2004, paragraf 2, se Bilaga 2.

Vision och strategi

I INOs stadgar formuleras målsättningen med verksamheten så här: ”*Inuunerup Nutaap Oqaluffias opgave er at virkeliggøre missionsbefalingen ved at forkynde evangeliet om Jesus Kristus, gøre disciple og virke for den kristne enhed i overensstemmelse med Det Nye Testamente.*”¹⁴

John Østergaard Nielsen berättar att man i församlingen i Nuuk (som är den största och den ledande församlingen) har några tydliga mål för INO:

Utökad ledarutbildning: Under 2009 genomfördes 2 kurser för ledare.

Utökning av radioverksamheten: INO sänder 12 timmar om dagen i Nuuk. Man har fått tillstånd att sända över hela Grönland och arbetar nu med att upprätta länkar i de städer där det finns församlingar.

Ökning av medlemsantalet: Målsättningen är att 10 % av Grönlands befolkning ska bli medlemmar i INO.

John Østergaard Nielsen menar att det generellt finns en svaghet i INO när det gäller tydliga mål och strategier och att man saknar *målbare og valide målsætninger* men att det kommer att förändras till det bättre i den större gemenskapen.¹⁵

14 Vedtægter for Grønlands Frikirke 2004, paragraf 2, se Bilaga 2.

15 John Østergaard Nielsen i mejl 2010-01-07.

4. Beskrivning av INOs verksamhet

I detta avsnitt kommer jag att ge en kortfattad beskrivning av INOs olika verksamhetsgrenar. En stor del av verksamheten inom INO äger rum i Nuuk. Jag ger därför en särskild skildring av denna församlings verksamhet.

Pingstförsamlingen i Nuuk, INOs centrum

INOs församling i Nuuk, har blivit ett centrum för det framväxande pingstsamfundet. Det missionsarbete som startades av två norska kvinnliga missionärer 1954 fördes först vidare av svenska missionärer. Pingstmissionären Herbert Larsson kom först och stannade mindre än ett år. De som sedan tog ansvar för arbetet var Majbritt och Lasse Larsson, med tillhörighet i Svenska Missionsförbundet. De stannade på platsen några år och avlöstes därefter av Vivianne och Sören Stadell, också de missionsförbundare, som under en lång följd av år ledde missionsarbetet och byggde upp ett nätverk mellan de olika skandinaviska missionerna.

Makarna Stadell efterträddes av danska missionärer från pingstsamfundet *Apostolsk Kirke*. Ulla och John Østergaard Nielsen kom till Nuuk 1987 och har sedan dess varit ledare där, med undantag för ett par år då de var i Danmark. Ulla Østergaard Nielsen arbetar som sjuksköterska och deltar i församlingsarbetet och ledningen på sin fritid. John Østergaard Nielsen är församlingens präst och INOs dagliga ledare. Deras döttrar har också på olika sätt vid sidan av sina studier varit aktiva som barn- och ungdomsledare i församlingen. Yngsta dottern, Hanne Østergaard Nielsen, som bor och arbetar i Nuuk är engagerad i radioproduktion och ledaruppgifter i församlingen.

Församlingsledning

Församlingen leds av ett äldsteråd som, förutom makarna Østergaard Nielsen, består av ytterligare tre gifta par och en ogift man. Ledarna möts minst en gång per månad för samtal och beslut om övergripande frågor och

INOs kyrkolokal i Nuuk. Foto: Pernilla Öberg.

planering av församlingens verksamhet och gemenskap. John Østergaard Nielsen, är den ende som är heltidsanställd. Han har ansvar för den dagliga ledningen där han, inom de ramar som styrelsen beslutat, själv kan fatta beslut. Elisa Berthelsen, som tillsammans med sin man Aqqalu Berthelsen är med i äldsterådet, är anställd på deltid och arbetar bland annat med själavård och radioproduktion.

Det finns i bakgrunden en styrgrupp inom Apostolsk Kirkes mission i Danmark som möts fyra gånger per år som har ansvar för information om INOs arbete gentemot församlingar i Danmark.

Församlingen har också en diakongrupp som sköter om olika praktiska frågor i samband med gudstjänster och andra möten, hjälper gudstjänstdeltagarna till rätta och bistår även i församlingens övriga verksamheter.¹⁶

Gudstjänster och andra möten

Varje söndag kl 11 firas det gudstjänst. Det är en helt öppen samling. De flesta som kommer är inuiter men det som sägs simultantolkas till danska och vid behov även till engelska. Det kommer som regel 80–120 personer, ett högt deltagarantal när man tänker på att medlemsantalet är 100 personer (siffran från september 2009). Man firar nattvard en söndag varje månad. Vid det tillfället är det också gemensam måltid efter gudstjänsten. Kyrkkaffe serveras varje söndag.

¹⁶ Østergaard Nielsen 2007, s 6–7.

Gudstjänst i INOs kyrka i Nuuk. Foto: John Østergaard Nielsen.

Den söndag jag deltog var det skördefest. Den gemensamma måltiden bestod då av vad medlemmarna tagit med sig — renkött, lax, laxöring, sälkött, kråkbär och grönländskt kaffebröd m m. Det är uppenbart att gemenskapen efter gudstjänsten betyder mycket för deltagarna.

En vardagskväll varje vecka är det bönemöte med undervisning, lovsång och förbön. Då brukar ofta fler än 50 närvara, också detta antal är högt i förhållande till medlemsantalet och jämfört med hur liten andel av församlingsmedlemmarna i de skandinaviska frikyrkoförsamlingarna som brukar möta upp till veckoböнемöten där sådana förekommer.

Kvinnorna möts i privata hem någon vardagskväll varje vecka och periodvis bjuds det in till särskilda möten även för män.

Då och då är det en helg eller en veckokväll med bibelstudium där prästen, någon annan i församlingen eller någon gäst utifrån undervisar.¹⁷

Barn- och ungdomsarbete

I samband med gudstjänsten möts även barnen till olika aktiviteter och bibelundervisning. Församlingen har också en juniorklubb för de större barnen dit icke församlingsanslutna barn också inbjuds. De äldre ungdomarna möts i en ungdomscellgrupp för bibelundervisning och andra aktiviteter.

¹⁷ Østergaard Nielsen 2007, s 6-7 samt intervju med John Østergaard Nielsen 2009.

Barnaktiviteter i INOs kyrka i Nuuk.

Radioutsändningar

Församlingen driver radiostationen *Inuunerup nipaa* ('Livets röst') som sänder 12 timmar per dag och är utrustad med den allra senaste tekniken. Programmen når hela befolkningen i huvudstaden Nuuk och man har fått tillstånd att via satellit sända till hela Grönland. Aqqalu Berthelsen är ledare för radioarbetet.

Nyhetsbrev

Församlingen ger ut ett nyhetsbrev som går ut till de övriga församlingarna på Grönland och läggs ut på internet.

Församlingens storlek

INO i Nuuk har idag 100 medlemmar. Det betyder att ca 0,5 % av Nuuks befolkning tillhör pingstförsamlingen. Tillväxten har varit mycket god de senaste åren. Tyvärr saknas statistik från de gångna åren men man vet att den kraftiga tillväxten startade år 2003.¹⁸

18 Intervju med John Østergaard Nielsen 2009. Mejl från Østergaard Nielsen 2010.

5. Den pentekostala väckelsen bland inuit i Grönland

När man ser den starka tillväxten de senast åren i Nuuk och för INO i stora delar av Grönland uppstår frågan om vad som kan ligga bakom framgången. Här följer en redovisning av samtal om några tänkbara orsaker till det som sker i den pentekostala väckelsen bland inuit i Grönland.

Samtal med John Østergaard Nielsen, INOs ledare

En nyckelperson när det gäller förståelsen av pingstmissionens intressanta utveckling i Grönland är utan tvekan John Østergaard Nielsen. Han har varit verksam som missionär och församlingsledare i Nuuk sedan 1987 och är den som varit drivande i uppbyggnaden av det nätverk av församlingar som blivit ett etablerat pentekostalt frikyrkosamfund.

John Østergaard Nielsen predikar i INOs kyrka i Nuuk. Predikningarna tolkas oftast till grönländska och vid behov även till engelska.

Østergaard Nielsen växte upp inom *Apostolsk Kirke* i Odense och fick tidigt ledande uppdrag i församlingen, speciellt när det gällde att informera och inspirera för mission. Han utbildade sig till lärare inom det naturvetenskapliga området men upplevde samtidigt att han i framtiden skulle komma att arbeta inom kyrkans mission och tänkte sig att det kunde vara Zambia som skulle bli hans arbetsfält.

John Østergaard Nielsen gifte sig med Ulla, som hade utbildat sig till sjuksköterska, och de var båda inställda på att resa ut till något av Apostolsk Kirkes missionsländer. Enligt John var Ulla öppen för att resa till vilket land som helst utom Grönland.

Efter en tid som prästpar i Apostolsk Kirke i Odense vid sidan av sina vanliga yrken fick de en förnimmelse av att något skulle hända och de anmälde sitt intresse av att gå ut i missionstjänst. De tackade ja till att resa till Nuuk för att ta ansvar för missionsarbetet där.

I Nuuk fanns då ingen egentlig församling men folk kom till missionshuset, var med en tid och lämnade sedan gemenskapen. I tre år arbetade de hårt med att bedriva mission — hålla möten och gudstjänster, framställa en tidning och sköta andra praktiska uppgifter — vid sidan av sina heltidsarbeten. De bodde därefter två år i Danmark men John hade också under den tiden uppgifter för missionen i Nuuk.

Efter upplevelsen av en vad John Østergaard Nielsen betecknar som en profetisk kallelse att återvända till missionsarbetet i Nuuk, reste han och hans hustru dit på nytt och har sedan dess varit ledare för den mission som nu blivit ett etablerat trossamfund.

John Østergaard Nielsen blev heltidsanställd som missionär och hade redan från början ambitionen att söka samarbete med de övriga skandinaviska, frikyrkliga missionärerna längs kusten. Det var en svår uppgift eftersom det fanns en del skillnader i deras bakgrund och synsätt på missionen, men år 2000 hade samarbetssträvandena kommit så långt att man kunde bilda en gemenskap som man alltså kallade *Inuunerup Nutaap Oqaluffia*.

Hans och Inge Berntsens besök i Nuuk

År 2002 besökte Inge och Hans Berntsen, från *Mission Danmark*, Nuuk under några dagar. Berntsens är mycket kända i Danmark för sina möten i kyrkor över hela landet där de förkunnar det kristna budskapet och ber för sjuka.¹⁹

¹⁹ Mission Danmarks hemsida: <http://www.missiondanmark.dk>

Inuitkonferens i Iqaluit, Nunavut, Kanada 2004. Foto: John Østergaard Nielsen.

Man hade hyrt en större lokal och folk i mängder strömmade till. Många upplevde att de blivit helade i gudstjänsten och andra kvällen kom Grönlands radio för att göra en direktsändning i den kvällens nyhetsprogram, *Radioavisen*. Efter Berntsens besök blev det "telefonstorm". Församlingens medlemmar hjälptes åt att svara i telefon och be för sjuka människor som ringde. Många vittnade om att de blivit helade.

Som svar på frågan om i vilken mån det var Berntsens möten som var orsaken till INOs snabba tillväxt svarar John Østergaard Nielsen: *Jeg tror man skal se det i ett meget større perspektiv. Jeg tror man skal se det som at det er mange års arbejde som kulminerede.* Han ger exempel på detta långsiktiga arbete och berättar om UMU, Ungdom med uppgift²⁰, som under flera år har evangeliserat i städer och byar, och om Jesusfilmen²¹ med grönländskt

20 UMU, Ungdom med uppgift, är en internationell, tvärkyrklig missionsrörelse där ungdomar arbetar, ofta ideellt, för att sprida det kristna budskapet.

21 "Jesusfilmen" har produceras av Campus Crusade och bygger på Lukasevangeliet. Många av skådespelarnas repliker är direkta citat från Lukas. 1994 gavs "Jesusfilmen" ut av INO som VHS-film med grönländskt tal. Den från Grönlands Radio mycket kände Ullorianguaq Kristensen medverkar som recitatör i filmen. Filmen finns nu som DVD.

tal som såldes i 3 000 exemplar och kanske har setts av 10 000.²²

Efter att folk hade hört på radio om mötena i samband med Berntsens korta besök spred sig intresset för att få förbön. Folk ringde från många platser och bad om hjälp och team från församlingen i Nuuk reste till olika städer och byar. Överallt fylldes lokalerna av människor när man utlyste möten med förbön för sjuka. Många kom till tro och många vittnade om att de blivit helade. Den uppmärksamhet Berntsens korta besök fick i den rikstäckande radion var säkert en starkt bidragande orsak till det stora intresset.

Församlingen i Nuuk växte med 100 % under år 2003. Tillströmningen till INOs församlingar i andra städer var också stor. Bön för sjuka praktiserades och många berättar om att de blivit helade. Inge och Hans Berntsen har efter sitt första besök i Nuuk också gjort korta besök på andra platser.

Ledare från INO på besök i Iqaluit, Nunavut, Kanada

Under år 2004 reste en grupp på tolv ledare från INO till den stora inuitprovinsen Nunavut i Kanada för att delta i en ekumenisk konferens i huvudstaden Iqaluit. Jag har fått tillfälle att se videoinspelningar av möten i denna konferens där pastorer och sångare från olika kyrkor tillsammans firar gudstjänst i en välfylld konferenslokal.

John Østergaard Nielsen berättar om sina upplevelser som han delade med de andra ledarna från Grönland varav sex var från församlingen i Nuuk. Mitt i de till synes helt vanliga konferensmötena med förkunnelse, undervisning och enkel lovsång skedde det att det föll något som man uppfattade som guldstoff ned i deltagarnas öppna biblar.

Det föll också något ner som man kallade "manna" och som lade sig i biblarna. Detta, vad det nu var, användes sedan som "bröd" i nattvarden. Alla de tolv deltagarna från Grönland gjorde samma iakttagelser.

Julius, en av ledarna i INOs församling i Nuuk, berättar för mig att han såg något falla ner på golvet och när han böjde sig ner för att se vad det var fann han något glänsande som han uppfattade som en ädelsten. Han trodde att det var någon som tappat den men upptäckte att fler runt omkring honom hade gjort liknande fynd. Julius tog med sig stenen hem och gav den till sin hustru.²³

22 Intervju med John Østergaard Nielsen 2009.

23 Spontan samtal efter söndagsgudstjänsten 2009-09-06.

Guldstof på Bibeln. Från konferensen i Iqaluit, Nunavut, Kanada 2004. Foto: John Østergaard Nielsen.

–Der var inuitkvinder med børn i amaaitit på ryggen. Når man så på børnen så man at hele håret skinnede – det var fyldt med guldstøv. Jeg har billeder – jeg har video hvor du ser at det kommer – det er helt utrolig, berättar John Østergaard Nielsen med stor gripenhet och entusiasm.

När jag frågar om det John kallar *guldstøv* försvann, svarar han:

–Nej... det var der... blev i biblene alltså... måske nogen har noget endnu men det er meget småt.

Jag har känt John i många år och vet att han är naturvetenskapligt utbildad. Det gör det extra svårt att tvivla på hans skildring från Iqaluit. Hans berättelse om ledarteamets upplevelser bekräftas dessutom av andra som var med.

Församlingen i Nuuk hade också en period då de upplevde samma fenomen med guldstoff och ”manna”. John berättar vidare om vad som hände när de kom hem:

–Det første møde vi holdt efter at vi bade været i Kanada så skal vi vise den her DVD. Jeg kan huske jeg sætter den her DVD på og så begynder billederne bare... et blik på de billeder... da falder Helligånden her i vores mødesal så folk de begynder simpelthen at sidde og græde. Det bliver ikke sagt et ord... og så

lagde de sig bare ned på gulvet. Det kom sådan en helt hellig atmosfære. Noget som fulgt med os hjem. Det var ikke undervisning, det var et eller andet som hang på os, som vi bragte med os hjem til de sammenhæng vi kom ind i.

Det man oplevede försvann efter en period på två, tre månader och har sedan inte kommit tillbaka och är inte heller något man har sökt, berättar John:

-Vi har ikke sagt oh, Gud, nu må du lade os se guld igen. Vi oplevede en overflod af Guds nåde... stillede egentlig ikke spørgsmål om hvorfor...det var bare lige helt pludseligt helt naturligt... vi var glade over det.

John Østergaard Nielsen pekar på flera tänkbara orsaker till väckelsen. Han berättar om många år av troget missionsarbete med mycket bön och spridning av kristen litteratur men också om olika besök från andra länder.

Countrysångerskan och evangelisten Anita Pierce är ett exempel. Han säger att han såg behovet av att få hjälp av förebedjare och grupper som kunde lovsjunga Gud. En amerikansk kör, *Celebrant Singers*, besökte Grönland flera gånger och lovsjöng Gud på de platser de besökte. Ett internationellt förbönsteam kom vid ett tillfälle på besök och stannade en hel vecka. John menar att dessa besök hade stor betydelse för att förändra situationen:

-Det dække der har ligget, det er simpelthen blevet skubbet væk... så var det ligesom ...så var folk klare til at ta imod, säger han.²⁴

Samtal med Elisa o Aqqalu Berthelsen, två av INOs ledare

Elisa och Aqqalu Berthelsen har varit ledare på flera platser på Grönlands västkust inom den mission som idag är pingstsamfundet INO. Elisa är utbildad socialrådgivare och arbetar nu som omsorgspastor i INOs församling i Nuuk. Hon berättar att hon tidigt fick kontakt med den skandinaviska frikyrkliga missionen och att hon blev frälst då hon en tid bodde i Danmark. Aqqalu, som efter många år i missionens tjänst nu arbetar nära den grönländska hälsovårdsministern, blev personligt troende nitton år gammal. Elisa och Aqqalu är troligen de inuiter som har längst ledarerfarenhet inom INO och har varit med under den process som utvecklade den skandinaviska frikyrkokommissionen till ett inhemskt grönländskt kyrkosamfund.

Vi sitter i vardagsrummet i deras mycket moderna lägenhet med en vidunderlig utsikt över Nuup Kangerlua (Nuukfjorden) och njuter av en middag med kött från en ren som Aqqalu har skjutit och Elisa lagat till. I ett fritt samtal under kvällen får jag en hel del information och personliga

24 Intervju med John Østergaard Nielsen 2009.

vittnesbörd om INO som jag försöker sammanfatta här. Samtalet försiggick till största delen på danska. Citaten är översatta av mig. Jag frågar hur de ser på utvecklingen av INO.

-Vi har blivit präglade av missionärernas olika traditioner, börjar Aqqalu. Han syftar på de skandinaviska missionerna och berättar att när INO bildades år 2000 var man eniga om att inte glömma sina rötter i det som hade blivit sått av de missionärer som var i Grönland kortare eller längre tid. Barnarbetet som fanns med från början har varit grundläggande och många som idag är med i INO har påverkats av detta.

-Vi skulle inte ha varit särskilt organiserade om det inte hade varit för de skandinaviska missionärerna, säger Elisa. Aqqalu påminner om att inuiterna är ett naturfolk och antyder att organisation inte ligger särskilt för dem.

När vi samtalar vidare berättar de om Apostolisk Kirke och *Missionsförbundet i Danmark* som är välorganiserade samfund och som utövat ett inflytande på INOs utveckling. Aqqalu nämner UMU och sina kontakter med *Assemblies of God* i USA som inspirationskällor. Jag förstår mer och mer, också genom Elisäs kommentarer, att Aqqalu haft en stor inverkan på det som vuxit fram.

Vi kommer in på vilka orsaker man kan se bakom den påtagliga väckelse INO har upplevt. Elisa beskriver i två ord något viktigt som hon menar ligger bakom framgångarna:

-Prövningar och gemenskap.

När vi samtalar vidare berättar de om en tung tid i församlingen i Nuuk då det bara var några familjer som möttes och då kyrkan var i behov av uppfräschning.

-Vi var så ensamma och var i så stort behov av Guds ledning. Vi frågade oss hur framtiden skulle te sig. Det fanns tider då vi kände oss mycket små och svaga. Vi hade vår tro och vår gemenskap men kände oss som främmande element i de små samhällen som Grönland består av.

Situationen gjorde att man bad mycket tillsammans och man tog också tag i behovet av att reparera kyrkan. De gamla chanserade taklamporna behövde bytas ut och familjerna bestämde sig för att köpa nya och måla om kyrksalen. Detta fördjupade gemenskapen.

En ökande gemenskap med kristna från andra orter har också betytt mycket för framväxten av en enad frikyrkorörelse. När namnet *Inuunerup Nutaap Oqaluffia* valdes så betydde det mycket att ordet kyrka (*oqaluffik*) fanns med. Man ville hävda sig som en kyrka.

Aqqalu berättar också att man tagit intryck från väckelsen i Nunavut i Kanada. Båda var med bland INO-ledarna när dessa besökte konferensen i

Lovsång är ett viktigt inslag i INOs verksamhet. Traditionell trumma har åter kommit till användning. Vid estraden finns sälskinnskuddar som används vid förbönen.

Iqaluit. Flaggor i olika färger, som används under lovsången, är ett exempel på vad man tagit med sig från de kristna församlingarna i Nunavut.

När jag frågar varför det finns hushållsrullar och tygstycken längst fram i gudstjänstlokalen säger Elisa att det är praktiska konsekvenser av deras förväntan på att den heliga Anden ska verka.

Jag ser senare själv hur det fungerar i gudstjänsten. Människor kommer fram för förbön. De böjer knä eller snarare lägger sig med ansiktet mot stora sälskinnskuddar. Då kommer någon och lägger ett vackert tygstycke från axlarna och ned över fötterna över den som ligger där.

I INOs möten är det mycket glädje och jubel men också ibland hjärt-skärande gråt. När tårarna strömmar kommer någon diakon med hushållspapper till den som gråter. Detta sker i förbönen under lovsången och efter predikan.

Den starka betoningen av lovsång och förbön i pingstförsamlingen i Nuuk är inte något man planerat, berättar Elisa och Aqqalu. Detta har fötts och vuxit fram i en tät gemenskap. De säger att det redan före Hans Berntsens besök (se ovan) hade det skett några markanta helanden. Aqqalu

själv blev helad från en mycket besvärande hudsjukdom redan när han som nittonåring hade blivit frälst. Denna händelse ligger årtionden före dagens helandeväckelse. Jag ber honom berätta.

Flaggor i olika färger används under lovsången.

–Jag var nykristen... på mitt arbete fanns det en annan kristen som läste sin Bibel. Och så säger han: 'Det står i Bibeln om att om vi är sjuka ska vi vända oss till församlingens äldste, så ska vi bli friska'. Det skapade ju en tro. Är det också för oss, frågade jag. Jag hade en hudsjukdom. 'Ja, ja, det är också för oss', svarade han. Och så vid ett tillfälle sa han att vi skulle ha fatt på olja.

Elisa inflikar att Aqqalus hudsjukdom var svår och att den vätskade så att hans hår fastnade i kudden under natten.

Aqqalu fortsätter att berätta att hans arbetskamrat sa att de behövde olja. Och så kom han att tänka på att bakom oljepannan fanns en gammal burk med något fett.

–Så doppade han ner sin hand mycket lite och vi gick in i vårt lilla fikarum. Så läser han från Jakobs brev och säger sedan: 'Nu ber vi tillsammans'. Så bad han för mig... och vi bad tillsammans och vi tackade Gud för helande. Jag märker ingenting, det hände inget. Jo, jag kände en tacksambet som växte i mitt liv.

–Onsdagen gick och inget hände, torsdagen gick och jag var fylld med tack... På lördag morgon då jag skulle iväg på arbetet mycket tidigt... så går jag upp ur sängen och det hade varit så att när jag skulle gå upp så visste jag att ibland hängde kudden fast i mitt hår för att huden var så sårig. Den morgonen tänkte jag inte på det men plötsligt så förstod jag att håret inte satt fast i huvudkudden mer. Jag tog i det och jag kunde bara märka att det var som att röra vid en babys hud. Jag visste att något hade skett. Jag sprang ner till arbetet och berättade att jag blivit helad.

–Du ska också berätta hur du blev döpt i den heliga Anden, säger Elisa.

Aqqalu berättar vidare:

–Jag gick ofta hem till en kristen som var min bibellärare... Vid ett tillfälle sa han: 'Har du lagt märke till att när vi ber i kyrkan' – det var alltså missionshuset – 'så är det en del som talar i tungor'. Det var den första gången jag börde om tungotal. 'Det står i Bibeln', fortsatte han, och läste olika bibelställen.

–Nästa gång jag kom med till ett bönemöte var mina öron stora som på elefanter och jag hörde att det var någon som bad — inte på svenska, inte på danska och inte på grönländska. Jag frågade om det också var för oss och fick till svar att det var det... Då önskade jag att bli döpt i den heliga Anden.

–Veckorna gick och blev till månader och det gick tre månader. Den dag jag blev döpt i den heliga Anden var jag hemma hos mina föräldrar... Det var middagstid ... och jag var inne i ett annat rum och läste Bibeln. Jag läste från Lukas — att Jesus undervisade sina lärjungar och han säger: 'Ni människor som är onda ni förstår att ni ska ge era barn goda gåvor. Hur mycket mer vill då inte Gud ge helig Ande till dem som ber honom om det'. Det överbevisade mig om att detta var riktigt. Och jag sa att om det är din vilja så...

–Så var jag på besök hos det danska gifta par som bodde i missionshuset. På vägen hem gick jag förbi honom som var min bibellärare och vi pratade om det där att bli döpt i den heliga Anden... så kom jag hem till kvällsmat hos mina föräldrar. De åt tutu — renkött — men jag kunde inte äta något... jag var så glad att jag inte kunde äta något. Jag var bara så glad. Jag hade tidigare läst några böcker som på danska heter 'Sig alltid tak' ...

–Det hade blivit mörkt... det var en onsdag kväll och det skulle vara bönemöte, men jag tänkte inte precis på att jag skulle med till bönen. Jag lyssnade till min far som talade med min bror och så plötsligt hörde jag liksom att det började storma. Jag tittade ut genom fönstret och jag såg stora snöflingor som sakta föll ner runt gatlyktan. Hur stämde det med det stormväder jag hörde? Snön föll långsamt ned.

–Då tänkte jag: 'Är det därför att han ska döpa mig i den heliga Anden?' Och jag springer upp till mitt lilla rum. När jag tar tag i handtaget där kommer det en sådan kraft över mig. Och jag kommer ihåg att jag just skulle öppna dörren och att jag föll framåt. Det var det sista jag kom ihåg... Det nästa jag minns är att jag böjde knä framför fönstret med lyfta händer och jag talade och talade. Det var en sådan väldig ström. Jag bara talade och talade och talade. Jag kunde inte förstå något men jag talade en massa saker. Och jag undrade om det skulle sluta om jag öppnade mina ögon. Jag öppnade det ena och det andra och jag talade och talade och var fylld med glädje.

–Så kom jag att tänka på att jag skulle följa med till bönemötet. Jag springer ner och tar på mig min rock och springer längs gatan bort mot missionshuset. Jag var så glad... jag hoppade upp i luften. Jag tänkte inte på de människor jag mötte på gatan, jag var bara så glad. Folk tittade på mig...

–Och jag sprang upp till honom som jag läste Bibeln med och ropade att jag blivit döpt i den heliga Anden. Han tystade ner mig och sa att de hade gäster. Så gick vi vidare till missionshuset. Där fanns en gammal man som var med

i det bönemötet. Han brukade inte vara med där... och det var första gången han hörde något sådant. Jag var ju spänd och undrade när det skulle komma tillbaka.

–Jag tänkte att jag skulle be på grönländska men efter bara några sekunder började jag tala i tungor. Jag märkte att mannen stod där och tittade på mig. Jag kunde inte stoppa mig själv, jag var bara fylld med glädje. Han läste sin trosbekännelse – den lutherska trosbekännelsen... Så sa han att han skulle hem till sina barnbarn och passa dem och så gick han. Efter en kvart kommer han igen och säger att det som hände var alldeles för spännande... jag måste vara med.

Aqqalu säger att det är väldigt många som har upplevt det han berättar och att han har förstått hur nyttigt detta var för honom.

Samtalet med Elisa och Aqqalu mynnar ut i att de talar om börens stora betydelse för både unga och gamla kristna och dess centrala roll i INO. De fortsätter att berätta om erfarenheter av vad gemensam bön har betytt för det kristna arbete de båda under så lång tid varit engagerade i.²⁵

Aqqalus vittnesbörd om sitt helande och sitt dop i den heliga Anden är exempel på vad många berättar om att de upplever i den väckelse som präglar INO idag.

Orsaker till stabiliteten i INOs tillväxt?

Tidigare i pingstmissionens historia i Grönland har, i vissa perioder, många kommit till möten och gudstjänster, flera har omvänt sig, några har blivit döpta men de flesta har sedan lämnat gemenskapen. Nu tenderar det som sker att bli mera bestående och församlingarna växer numerärt.

John Østergaard Nielsen menar att han kan se några orsaker till den tydliga förändringen:

–Jeg tror ju at menigheden som sådan – menighedsfælleskaben – jeg ved det ikke... menigheden har fået ret til at kunne vige...og det gør at folk kan rette på ryggen lidt...før var det lidt odiøst at komme i missionshuset...nu er de stolte.

Han säger att cellgruppsgemenskapen betyder mycket i församlingen. Han ser också att de som går i församlingens möten lyfts upp och får en större värdighet.

–Det er en vis radikalitet...folk bliver frælst ud fra – mange gange ud fra – druk og tobaksrygning...når de så kommer her og bliver døbt er det virkelig en radikal omvendelse, hvor man i den grad lægger det fra sig...Det bliver ikke sådan præket imod det men det er en holdning og det ved folk godt.

25 Samtal med Elisa och Aqqalu Berthelsen.

Ingen av dem som är äldste i INOs församlingar röker. Detta finns inte inskrivet i stadgarna men ”*det nytter ikke at undervise i noget som man selv ikke praktiserer.*”²⁶

Det är värt att notera att den lutherska kyrkan i Grönland under mycket lång tid hade ett slags monopol på kristendomen. För bara några årtionden sedan var uppslutningen kring folkkyrkan och dominansen av denna i skola, kulturliv och hela samhället närmast total. Det var mycket apart att ha kontakt med pingstmissionen eller andra religiösa riktningar. Idag är Pingströrelsen i Grönland ett erkänt samfund med vigselrätt. Det är inte längre lika ”*odiöst*”, som John Østergaard Nielsen säger, att vara med i en pingstförsamling.

INO-församlingarna erbjuder en mycket tät gemenskap. Enkäten, som presenteras längre fram i detta arbete, visar att medlemmarna kommer mycket ofta till kyrkan och möts, när det gäller församlingen i Nuuk, även i cellgrupper i hemmen. Det verkar vara så att gudstjänster och övriga sammankomster är mycket öppna för alla som vill komma samtidigt som att de som låter döpa sig och väljer att bli medlemmar säger medvetet ja till en radikal förändring som skapar en stark tillhörighetskänsla. Medlemmarna verkar vara mycket medvetna om att de valt att ta steget över till en personligt kristen livsstil.

INOs framgång speglad av en luthersk präst i en akademisk uppsats

Den dansk-grönländska prästen Aviaja Rohmann Pedersen har gjort ett ”bachelorprojekt” (ungefär motsvarande en kandidatuppsats) där hon undersökt INO. Bland annat frågar hon sig: ”*hvad er årsagen til den markante fremgang pinsekirken har opnået inden for en kort periode, hvor nogle folk vælger pinsekirken frem for folkekirken?*”²⁷

Aviaja Rohmann Pedersen kommer fram till att det är tre faktorer som ligger bakom framgången: ***engagemang, gemenskap, och visshet kontra tro.***

Efter att ha deltagit i många gudstjänster tillsammans med sin handledare, Oluf Schönbeck, religionsfilosof från Köpenhamn, och utifrån intervjuer med församlingsmedlemmar menar hon att det är ***engagemanget*** i INO

26 Intervju med John Østergaard Nielsen 2009.

27 Svenska: ”Vad är orsaken till den markanta framgång som pingstkyrkan har uppnått under en kort tidsperiod, där människor väljer pingstkyrkan framför [den lutherska] folkkyrkan”. Rohmann Pedersen, s 2.

som ”*gør at man ikke føler sig fremmede i kirken, man deltager på lige fod med alle*” och ”*at man ikke bare er passiv tilskuere (sv.: åskådare) i kirken, men man er med til at gøre kirken mere attraktiv for forskellige, både børn, unge samt andre medlemmer af INO.*”

Rohmann Pedersen menar också att *den tæta gemenskapen* är en orsak till församlingens tillväxt. ”*Alle i INO har venner i deres kirke og under observationerne blev der bemærket et solidt fællesskab blandt menigheden,*” skriver hon och ger exempel på gemenskapsskapande aktiviteter — kyrkkaffe, kyrklunch efter nattvardsgudstjänsten och gemensamt och nyktert nyårsfirande.

Hon skriver också: ”*Det er lige værd at nævne, at alle interviewpersonerne er blevet introduceret for INO enten via en bekendt eller et familiemedlem og det siger noget om fællesskabsoplevelse, som er et vigtigt punkt i menigheden.*”

När det gäller *vissbet kontra tro* berättar de församlingsmedlemmar som Rohmann Pedersen har intervjuat att de i gemenskapen i INO upplever ”*synlige beviser på, at Herren lytter till dem... och... at de har fundet Herren og indset, at han er virkelig.*” De nämner tungotal, helande och profetior som bevis på att de själva mottagit tron men säger också att det inte är säkert att allt detta sker så snart man blivit andedöpt.

En informant berättar att det tog lång tid innan hon ”*begyndte at mærke Helligånden.*” Utifrån sin undersökning menar Rohmann Pedersen att ”*det vigtigste for alle tre personer er, at de har oplevet noget personligt som er bevise for, at Herren virkelig er til... De føler ikke, at folkekirken har formået at give dem den tryghed, som de har fundet hos INO.*”²⁸

När jag i detta arbete söker svar på vilka orsaker som kan ligga bakom INOs kraftiga tillväxt är det intressant att se att Rohmann Pedersen, en luthersk präst i INOs grannkyrka, i sin undersökning har kommit fram synnerligen liknande slutsatser som jag själv, nämligen att det är engagemang, gemenskap och trosvisshet som drar människor till pingstförsamlingen.

28 Rohmann Pedersen 2004, s 16–18.

Gemenskapsmåltid för över hundra personer i INO-kyrkan i Qaanaaq 2008.

6. Relation till den grönländska folkkyrkan

Före mitt besök i Nuuk 2009 skrev jag till biskopen för den grönländska, lutherska folkkyrkan, Sofie Petersen, för att försöka boka tid med henne för ett samtal om hur hennes kyrka ser på pingstsamfundet INO. Både hon och domprosten hade planerat in resor just den vecka jag skulle vara i Nuuk och kunde därför inte ta emot mig.

Prästen Aviaja Rohmann Pedersen, vars uppsats om INO jag redan berättat om, ställde upp för en intervju. Hon har inte uttalat sig för sin kyrka utan endast som en av folkkyrkans präster. Rhomann Pedersen har, genom sin studie av INO, skaffat sig en god kunskap om Pingströrelsen i allmänhet och speciellt om INOs församling i Nuuk där hon deltagit i många gudstjänster.

Intervju med Aviaja Rhomann Pedersen, präst i den grönländska folkkyrkan

I början av intervjun säger Aviaja Rhomann Pedersen: *”Med årene har folkekirken forstået at det ikke er så stor forskel mellem os — mellem folkekirken og pinsekirken — og man ser det ikke så negativt på den som man har gjort.”* Men samtidigt berättar hon att det fanns de som uppmanade henne att vara på sin vakt när hon skulle göra sin undersökning av INO. Ett av hennes motiv till studien tycks vara att hon själv ville söka kunskap och även upplysa andra om vad Pingströrelsen står för. Hennes syn på frikyrkorna i allmänhet är att de tillsammans med folkkyrkan *”har et budskab at forkynde og det er det kristne budskabet”*.

Då jag frågar Aviaja vad hon ser som den största skillnaden mellan INO och den grönländska folkkyrkan, om man bortser från dopsynen, svarar hon att det är sången och musiken samt att man ber om helande för sjuka. Hon tycker att INOs sånger, med *”de mange gentagelser”* (sv. ’omtagningar’) är lätta att sjunga med i. Hon berättar att man i hennes kyrkas gudstjänster

inte ber för enskilda människors hälsa. Det sker däremot i själavården. Rhomann Pedersen säger att hon respekterar att man i INO ber om helande i gudstjänsterna och att hon är *dybt taknemmelig* om det kan hjälpa. Själv ber hon att den som är sjuk ska få kraft att bära sin sjukdom. Hon tillägger emellertid att man i den grönländska kulturen inte är ”*så langt væk*” från tron på helande.

Vi pratar också om tron på andedop och tungotal, som ju är något mycket framträdande i INO. Rhomann Pedersen säger att hon är emot tungotalet men respekterar det ändå. ”*Jeg mener at man selv skal forme sin bøn*”, säger hon. Hon berättar att hon mött några i INO som inte hade upplevt tungotalet och dem tycker hon synd om. De har inte känt sig hemma i folkkyrkan och när de funnit en annan gemenskap de känner sig hemma i, men inte talar i tungor, känner de sig utanför igen.

Rhomann Pedersen säger att hon tycker att man ska respektera att människor väljer bort folkkyrkan och ansluter sig till en frikyrka. Det händer också att någon återvänder till folkkyrkan, berättar hon. Hon menar att skillnaderna mellan kyrkorna ska bevaras. Det är viktigt att folk har valmöjligheter.

Jag frågar om hon tror att en präst från folkkyrkan skulle tacka ja till en inbjudan att komma och predika i INO. ”Det är tveksamt”, svarar hon, men tillägger att man kanske kunde komma för att hålla ett föredrag eller en andakt. Hon berättar att det finns ett par präster i församlingen som är mera öppna för sådant utbyte men påpekar att det är ett val som den enskilda prästen måste göra.

Rhomann Pedersen tycker att det är ”*dejligt*” om kyrkorna kan göra något tillsammans. På det viset ”*finder man ud af at så fientlige er vi ikke overfor hinanden*” och att det är okej att vara med i en annan kyrka men ändå respektera varandra.

I slutet av intervjun säger hon att det bland de äldre finns en felaktig uppfattning om frikyrkan. ”*De tror det er sådan uhygligt noget og at de bliver hjernevasket...man har ju Moonbevegelsen i hovedet og jeg ved ikke hvad.*” Hon menar att folk inte har kunskap om vad frikyrkan är.

När jag frågar henne hur hon tror att förhållandet mellan den grönländska folkkyrkan och INO kommer att utvecklas pekar hon på att man redan har en del ekumeniska samlingar och nämner den internationella kvinnodagen som exempel.

Mitt intryck av Rhomann Pedersens hållning till frikyrkan är att hon har sitt hjärta och sin övertygelse i den grönländska folkkyrkan men att hon, genom den kunskap hon skaffat sig genom studierna av Pingströrelsen

och INO, har en mycket öppen attityd och respekt för den frikyrka som växer fram i Grönland.

Situationen idag

I samtalen med John Østergaard Nielsen tycker jag mig höra en hoppfull och positiv inställning till den ekumeniska frågan. Han tycker att förhållandet till den grönländska folkkyrkan nu är bra. Det finns präster som uttalar sig positivt om INO. Han önskar ett forum för samtal.

Han berättar vidare om en öppenhet i samhället för vad INO kan bidra med. Fångvårdsanstalten kallar då och då på INOs präst och medarbetare. Så gör även det stora sjukhuset när patienter vill ha kontakt med en präst. Skolorna bjuder in till lektioner och klasser kommer på studiebesök till INOs kyrka. Men gudstjänsterna i KNR — Grönlands radio — dem sköter folkkyrkan om.²⁹

Jag hade, som sagts ovan, önskat att få samtala med biskop Sofie Petersen men det blev tyvärr ej möjligt. Det hade varit intressant att höra även hur hon ser på INO idag och vilka eventuella möjligheter hon ser till en bättre ekumenisk situation i framtiden.

29 Intervju med John Østergaard Nielsen 2009.

7. INO-medlemmarnas religiositet utifrån enkätsvaren och intervjuerna

Enkätundersökningen som genomfördes i Nuuk första veckan i september 2009, ger en bild av INO-medlemmarnas religiositet. Den anknyts löst till Charles Y Glock som ser människors religiositet som ett multidimensionellt fenomen. Glock har undersökt religiositeten utifrån dimensionerna tro, beteende, upplevelse, kunskap och konsekvens och kommit fram till att samvariationen mellan dessa dimensioner skiftar mellan att vara medelstark till nästan obefintlig. Mest påvisbar är samvariationen mellan tro och privat religiöst beteende (t ex bön och bibelläsning).³⁰

I en beskrivande undersökning av två frikyrkoförsamlingar utanför Stockholm 1984 kunde jag bl a se att de medlemmar som hade en utpräglat konservativ³¹ bibelsyn gick oftare i kyrkan (offentligt religiöst beteende), samtidigt som de bad och läste Bibeln (privat religiöst beteende) oftare än medlemmar med en mer liberal bibelsyn.³² Alltså fanns det en hög samvariation mellan trosdimensionen (i detta fall den konservativa bibelsynen) och beteendedimensionen. I föreliggande studie kan jag se att samvariationen mellan de belysta religionsdimensionerna är mycket hög. Detta tolkar jag som att religiositeten hos dem jag fått svar från inte är flerdimensionell, vilket jag tolkar som att den är i hög grad ett integrerat fenomen hos informanterna. Djupintervjuerna förstärker denna bild.

Enkätsvaren

Med anknytning till synen på religiositeten som ett multidimensionellt fenomen beslöt jag att i någon mån, trots den mycket korta tiden för

30 Gustavsson 2000, s 22–25.

31 Då min uppsats skrevs använde jag ordet 'fundamentalistisk' — det var innan detta begrepp blev så laddat som det är idag, Öberg 1984.

32 Öberg 1984 s 60.

min studie, försöka se på graden av samvariation mellan några religionsdimensioner. Jag lånade en del frågor från min ovan nämnda undersökning från 1984, framförallt när det gäller upplevelse-, beteende- och konsekvensdimensionerna.

I enkäten fanns frågor om följande av de nämnda dimensionerna (se Bilaga 1):

Upplevelse

Helande
Andedop
Upplevelsen av Guds närvaro

Religiöst beteende

Gudstjänstdeltagande
Bön
Bibelläsning

Konsekvens

Livsstil
Förändringar i familjelivet
Synen på trons konsekvenser i livet
Att söka Guds vilja inför viktiga beslut

Som tidigare nämnts gjordes enkätformuläret tillgängligt i ett bönemöte och i söndagens gudstjänst. Tyvärr fanns ingen möjlighet att kontrollera hur många som tog ett exemplar. Jag fick tillbaka 24 ifyllda enkäter. På enstaka frågor är det en, och någon gång två, som inte har svarat. Här redovisas svaren på samtliga frågor, även på dem som inte direkt berör ovannämnda fundering kring samvariation av religionsdimensionerna.

Enkätformulären var skrivna på grönländska och danska. Inledningsvis förklarades att enkäten skulle användas till en undersökning av INO. Svaren var anonyma.

Bakgrundsfaktorer

Av dem som svarat på enkäten är 71 % kvinnor och 29 % män. De som är gifta eller sambo utgör 58 %, de ogifta 25 %, skilda 8 % och änkor eller änklings 4 % (1 person). Ej svar 4 % (1 person).

Åldersfördelningen ser ut så här: Under 20 år 5 %, 20-30 år 10 %, 31-40 år 14 %, 41-50 år 27 %, 51-60 år 36% och över 60 år 9 % (tillsammans 101 %). En majoritet, 75 %, är i arbete, 17 % är arbetslösa och 8 % är pensionärer (2 personer).

Relation till INO

Omfattningen av deltagande i INOs gudstjänster och möten

Mindre än 1 år	17 %
1-3 år	12 %
Mer än 3 år	67 %
Ej svar	4 % (1 person)

Troendedop³³

Döpta	79 %
Ej döpta	8 %
Avser att låta döpa sig	13 %

Medlemskap i INO

Medlemmar	77 %
Ej medlemmar	14 %
Avser att bli medlem	9 % (1 person)

Främsta orsaker till att man kommer till INOs gudstjänster och möten.

Här fick man välja *två* alternativ.

Känslan av en god gemenskap	17 %
Den goda sången och musiken	21 %
Förkunnelsen, undervisningen och vägledningen	63 %
Känslan av Guds närvaro	79 %
Ej svar	8 % (2 pers.)

33 Här har jag frågat om svararen är döpt som vuxen genom nedsänkning. Det grönländska ordet för dop som används genomgående i Nya testamentet och i alla kyrkliga sammanhang är *kuisinneq* och betyder att "ösa vatten på". Det har följt med från den första grönländska bibeln som översattes från danska och beskrev vad som faktiskt skedde vid dopet. Det dröjde till 1964 innan någon frikyrkomissionär uppmärksammade detta språkliga problem. Varje gång någon tolkade en ivrig pingstmissionär som undervisade om dopets betydelse talade tolken om att bli begiuten. Man kan alltså inte på ett begripligt sätt översätta begreppet att bli döpt genom nedsänkning ordagrant eftersom det då skulle bli: Att ösa vatten på genom nedsänkning. Naturligtvis har *kuisinneq* genom kyrkans bruk av ordet fått en djupare betydelse än "att ösa vatten på". Pingstledarna har valt att använda ordet *morssuttineq*, som helt enkelt betyder "att doppa ned", för att beskriva dopet.

Det fanns också tillfälle att ange andra orsaker. Så här skrev några:

- Jag klarar inte på egen hand att lyssna in Guds förmaningar.*
- Jag känner mycket kärlek och jag faller till ro.*
- Jag vill gärna komma för att höra Guds ord.*
- Jag blir lycklig och känner att jag inte längre är ensam.*
- Jag kan inte vara utan det.*

Relation till grönländska folkkyrkan

Döpt som barn	92 %	
Ej döpt	4 %	(1 person)
Ej svar	4 %	(1 person)
Konfirmerad	92 %	
Ej konfirmerad	4 %	(1 person)
Ej svar	4 %	(1 person)

Tidigare varit regelbunden gudstjänstbesökare?	Ja	41 %	
	Nej	55 %	(1 person ej svar)

Upplevelser

Upplevt (blivit döpt med) <i>den helige Ande</i> ?	Ja	79 %	
	Nej	4 %	
	Vet ej	13 %	(1 ej svar)

Helande

Har någon bätt för dig och lagt händerna på dig för att du skulle bli helad ?	Ja	100 %	
	Nej	0 %	

Har du erfarenhet av att bli helad genom tron på Gud	Ja	96 %	
	Nej	0 %	
	Vet ej	4 %	(1 person)

Har du sett någon bli helad genom tron på Gud

Ja	96 %
Nej	0 %
Vet ej	4 % (1 person)

Händer det att du lägger händerna på sjuka och ber om att de skall bli friska?

Aldrig	25 %
Ibland	54 %
Ofta	13 % (2 ej svar)

Upplevelse av Guds närvaro

Hur bra stämmer detta påstående på dig?
”Jag känner Guds närvaro varje dag”.

Stämmer bra	52%
Stämmer utmärkt	35 %

Religiöst beteende

Gudstjänstdeltagande

Hela 67 % kommer till gudstjänst eller annan samling flera gånger varje vecka och 17 % kommer minst en gång i veckan. En person kommer en gång i månaden, två kommer någon gång då och då. (2 ej svar)

Bön

Alla som svarat säger att de ber varje dag (78 %) eller flera gånger i veckan (22 %). (1 ej svar).

Bibelläsning

Här är det 69 % som svarar att de läser Bibeln varje dag eller flera gånger i veckan (39 % resp 30 %). En gång i veckan svarar 4 % (en person). De som bara läser Bibeln någon gång då och då utgör 22 % och 4 % (en person) läser aldrig Bibeln. (1 ej svar).

Konsekvens

Livsstil

”Har din livsstil förändrats genom tron på Gud?”

Alla utom 1 av dem som svarat säger att deras livsstil förändrats mycket eller ganska mycket (57 % respektive 39 %). (1 ej svar).

”Har ditt sätt att vara i familjen förändrats?”

Här är det 74 % som svarar att det förändrats mycket eller ganska mycket (35 % respektive 39 %. Det är 3 personer som svarar att det ändrats litet, 1 person svarar nej på frågan och 2 personer svarar att de inte vet. (1 ej svar). I ovanstående två frågor fanns det också tillfälle att beskriva hur livsstilen förändrats. Här följer vad några har skrivit:

–Att bli befriad från det sociala arvet.

–Vårt hem har blivit fredat för alkohol, hasch, svordomar och dålig anda.

–Man kan lita på mig.

–Hela livsstilen har förändrats.

–Jag vet nu hur mitt liv ska levas på ett bra och respektabelt sätt i motsats till mitt tidigare liv som satanist.

–Jag har blivit en role model i stället för som det var förr då jag var familjens svarta får.

–Mitt sätt att tala har blivit fullständigt förändrat. Jag har börjat be och läsa Bibeln.

–Jag har slutat att använda alkohol och hasch.

–Tänker innan jag handlar.

–Jag har slutat att dricka och har lämnat det skamliga bakom mig.

–Mina relationer (har ändrats) både bland troende och icke troende.

–Har blivit mer glad och mild med tiden och ger uttryck för det.

–Kärleken till mina medmänniskor, en begynnande frihet, varje dag, i glädje och brist på glädje kan jag vandra tillsammans med Herren.

–Det har blivit en starkare sammanhållning med min make och våra barn.

–Mina själsliga lidanden har minskat — det har börjat bli mer av förlåtelse.

–Det har börjat bli mindre osämja i äktenskapet.

–Jag har blivit mer kärleksfull.

–Mitt liv har blivit mycket förändrat sedan jag började läsa Nya Testamentet.

–Jag har börjat tänka mer på att göra det som är gott.

De som svarade fick ta ställning till hur bra följande påståenden stämde på dem själva:

”Min tro på Gud får konsekvenser för allt i mitt liv.”

Här är det 87 % som säger att det stämmer bra eller utmärkt (52 % resp 35 %). (1 ej svar).

Förbön är ett vanligt inslag i INOs gudstjänster.

”Vi bör alltid söka Guds ledning när vi ska fatta viktiga beslut.”
Det är 96 % som svarat att det stämmer bra eller utmärkt (35 % resp 61 %).
(1 ej svar).

Intervjuer med fyra INO-medlemmar

Jag intervjuade fyra av INOs medlemmar i Nuuk. Urvalet skedde genom att dessa råkade vara tillgängliga de tider som stod till förfogande. Informanterna fick berätta fritt om hur de fick kontakt med INO och om sin tro på Gud och sina erfarenheter och upplevelser. Här lyfter jag fram några teman som alla berörde i sina berättelser. De citat som anförts här översatts av mig.

Vägen till personlig tro

För en av informanterna tycks vägen till personlig tro och till gemenskap med INO ha börjat med en upplevelse av helande. I ett par fall var det svåra problem som gjorde att man sökte kontakt med INO och så småningom kom till tro, blev döpta och medlemmar i församlingen.

I ett fall gick det många år av kontakt med pingstmissionärer eller medlemmar i en pingstförsamling innan det ledde fram till omvändelse och dop.

Alla berättar om förändringar i livsstil och ger uttryck för glädje över det de upplevt.

Helande

Det framgår av intervjuerna, liksom av enkäten, att det närmast är självklart att tro på att Gud helar genom förbön. Samtliga informanter hade erfarenheter av att ha sett människor bli helade i samband med förbön. En av dem berättade att kontakten med INO började med att hon blev helad i ryggen. Hon har sedan dess varit mycket aktiv i gemenskapen och församlingsarbetet.

En annan, som haft stora problem med tablettmissbruk säger att *det läkare och psykologer inte kunde få bukt med det gjorde Herren*. Informanten kände en morgon att nu var det slut med missbruket. *Det var som att vakna ur en lång, lång sömn – jag kände en stor lycka.*

Ytterligare en annan informant berättar med glimten i ögat, när vi talar om helande, att hon blev döv på ena örat när hon döptes och att dövheten varade en månad, men säger också *varje dag blir jag förnyad till ande, kropp och själ. Jag har inte använt alkohol de senaste fem åren.*

En av dem jag intervjuade ger två exempel på helande i sin familj och säger att det finns många, många andra han sett bli helade. En släkting blev frisk från en ryggskada och en annan från en öroninflammation som vätskade.

Upplevelse av den heliga Anden

Alla av de intervjuade berättar om att de upplevt den heliga Anden. Tre av dem säger att de talar i tungor, en berättar om den glädje hon upplever och en annan om många erfarenheter av att genom upplevelsen av den heliga Anden få profetiska hälsningar till medmänniskor. Informanterna berättar om att det de fått undervisning och förbön om den heliga Anden och andedopet.

En, som säger sig inte ännu fått tungotalet, berättar om en syn då hon såg sig själv i Guds hand och upplevde att Gud satte henne ner bland människor och sa att hon skulle få berätta för dem om honom. Hon förstod att hon gått igenom alla sina svårigheter för att kunna förstå andra som har det svårt.

Dopet

De som intervjuades talar gärna om sitt dop. För en var det dramatiskt med dopet eftersom hon då bodde hemma hos föräldrarna och de stängde ut

henne från hemmet därför att hon döptes. De trodde att hon i sin nya tro förnekade Jesus. När de förstod att det inte var så tog de henne tillbaka.

En annan av informanterna, som döptes på en annan plats, lämnade efter dopet gemenskapen i pingstförsamlingen. Hon kom sedan tillbaka genom kontakten med INO i Nuuk. För någon gick det lång tid mellan första kontakten med pingstmissionen och dopet.

Det framgår av intervjuerna att dopet föregicks av en tid av dopundervisning. Någon berättar om att dopet var en mycket stark upplevelse. *”Jag lämnade något efter mig i dopet...”*

Förhållande till INO

Det finns en mycket tydlig entusiasm för gemenskapen i INO hos de intervjuade. De berättar om varierande bakgrund till medlemskapet i pingstförsamlingen. Några levde med svåra problem och säger att deras liv blivit påtagligt förändrade genom upplevelsen av Jesus.

Alla är aktiva i församlingen. De är inte bara gudstjänstbesökare utan medverkar också i olika roller som tolk, radioproductent, lovsångsledare och i olika praktiska uppgifter. En berättar om många kontakter med människor utanför församlingen, på bussen, i butikerna och på annat håll ute i staden då det blir tillfällen att berätta om tron på Gud och gemenskapen i INO.

Förhållande till Grönlands folkkyrka

Alla har vuxit upp i kontakt med folkkyrkan och blivit konfirmerade, men de berättar om att de inte kommit fram till en personlig kristen tro förrän de började vara med i INO. Någon berättar att hennes mor lärt henne att alltid be Fader Vår om kvällen och förmanat henne att hålla Tio Guds bud.

Bönen, Bibeln, gudstjänstlivet

Personlig bön och bibelläsning samt flitigt deltagande i gudstjänstlivet verkar vara en självklarhet och något mycket viktigt för dem jag intervjuat. *”Jag kan inte vara utan detta”*, säger en av informanterna.

8. Försök till teoriansknytning

Syftet med undersökningen är, som nämnts inledningsvis, framförallt att beskriva det som sker i INO och att fundera över varför det sker. John Østergaard Nielsens och Aviaja Rhomann Pedersens syn på orsakerna till INO-väckelsen har tidigare redovisats. Rhomann Pedersen menar i sin studie av INO att det är tre faktorer som ligger bakom framgången, nämligen *engagemang, gemenskap, och visshet kontra tro*.

När John Østergaard Nielsen, hans medarbetare och församlingsmedlemmar ser på den väckelse de själva är en del av, är det naturligt att de ser andliga och ej mätbara eller verifierbara orsaker till framgången — den uthålliga evangelisationen, bönen och den heliga Andens närvaro i gudstjänsterna och i individernas liv. Människors upplevelse och tolkning av de andliga faktorer de ser kan beskrivas, vilket också varit avsikten med denna rapport, men låter sig inte på ett enkelt sätt mätas.

I en undersökning som denna är det naturligt att försöka belysa det som sker i INO-väckelsen utifrån någon form av teori som prövats i liknande situationer där människor upplevt tydliga förändringar i sin livsstil utifrån religiösa upplevelser. Socialantropologen Göran Johansson använder begreppet *hängivenhetssystem* när han studerar LP-stiftelsen³⁴.

I sin bok, *För mycke jag för lite Jesus* (1997), refererar han till några forskares användning av systemteori i undersökningar av kristna gemenskaper och verksamheter.³⁵ Kan INO-väckelsen, de berördas religiositet, som här beskrivits utifrån några dimensioner, och de livsstilsförändringar som informanterna berättar om, förstås utifrån ett hängivenhetssystem och hur ser i så fall det systemet ut?

34 LP-stiftelsen, Lewi Pethrus Stiftelse för filantropisk verksamhet, startades 1959 och drev flera rehabiliteringshem för drogmissbrukare på olika platser i Sverige under Erik Edins ledning. Den gick i konkurs 1997 och rekonstruerades därefter under namnet LP-verksamheten.

35 Johansson 1997, s 71-78.

INO är som helhet en del av ett större system — det grönländska samhället med de stora förändringar som det genomgått under kort tid, speciellt efter 1953 då landet förändrades från att vara en dansk koloni till att få status som en del av kungariket Danmark, ungefär likvärdigt med ett *amt* (län), och i ännu högre grad från 1979 då ett långtgående ”hemstyre” infördes.³⁶

Dessa förändringar i det grönländska samhället har naturligtvis haft inflytande på INOs utveckling och i praktiken gjort framväxten av ett frikyrkligt samfund möjlig i ett sammanhang där religionen tidigare var monopoliserad. I följande försök att belysa INO-väckelsen utifrån ett hängivenhetssystem kommer inflytandet från det stora system, som INO bevisligen är en del av, knappast att beröras. I den här undersökningen låter jag INO som ett eget system vara i fokus.

INO som ett hängivenhetssystem

Det fenomen som belyses i denna rapport är att en relativt stor mängd människor i Grönland har anslutit sig till INOs församlingar och att de vittnar om stora livsstilsförändringar som en följd av sin omvändelse och sitt engagemang i INO. I den spiritualitet som INO och Pingströrelsen i stort präglas av är betoningen av individens beslut att överlämna sig i Guds händer (medveten och vald omvändelse) och upplevelse av Gud mycket framträdande. Den enskildes ansvar för val av livsstil betonas starkt i förkunelse och undervisning.

Kulturanthropologen Jan-Åke Alvarsson, som arbetar med en bok från sin forskning kring pingstväckelsens tidiga historia 1906–1919, tar sin teoretiska utgångspunkt i systemteori och speciellt i den teori som används av Bateson i dennes forskning kring *Alcoholics Anonymous*. Bateson reflekterar där över *anonyma alkoholisters ”omvändelse” som en form av skifte av epistemologi*.³⁷

Individens omvändelse och livsstilsförändring har belysts i föreliggande studie av INO-väckelsen. De som besvarat enkäten och de som låtit sig intervjuas har var och en berättat sin historia. När jag försöker se på studien som en helhet väcks frågan om det går att skönja ett skeende bakom de personliga omvändelserna.

Har det skett ett skifte i det grönländska samhälle av hur man ser på det som kommer utifrån och på det som avviker från den grönländska kyr-

36 År 2009 utvidgades Grönlands autonomi. ”Hjemmestyret” avlöstes av ett ”selvstyre”.

37 Alvarsson, *in press*, del av manuskript, framlagt vid Högre seminarium i pentekostala studier på IPS, Uppsala 2010. I Alvarssons text står det i original: *the conversion of Alcoholics Anonymous as a form of switching epistemologies*.

kans traditionella kristendomssyn? För endast några årtionden sedan var uppslutningen kring den grönländska, lutherska kyrkan total. I princip alla grönländska barn döptes, de unga konfirmerades, alla vigdes i kyrkan och alla blev begravda där.

Denna religiösa enhetskultur berodde på att landet under så lång tid varit "beskyddat" från påverkan utifrån. Efter flera årtionden av ihärdig mission med bl a omfattande litteraturspridning och uppmärksammade besök av frikyrkliga förkunnare har dock synen på den gamla kyrkan som den enda rätta och möjliga trosriktningen luckrats upp. Förändringen av kunskapssyn har också skett i takt med den sekularisering som tagit fart efter att Grönlands isolerade kolonistatus bröts i mitten av förra seklet.

Göran Johansson refererar också till Bateson som menar att jaget bara är en *liten del av ett mycket större trial-and-error-system som sköter tänkandet, handlandet och beslutandet*.³⁸ De mångas enskilda beslut att omvända sig och ansluta sig till INO kan ha skett i ett samspel med och under en påverkan av hela systemets variabler där det större systemet, det grönländska samhället, haft inflytande på skeendet inom INO.

För att se på INO som ett systemfenomen listas här några variabler som, enligt min mening, är betydelsefulla och iakttagbara för det som sker med den grupp och de individer som berörs:

Förkunnelsen och undervisningen

Liturgin

Ritualerna

*Plausibilitetsstrukturen*³⁹

Förkunnelsen och undervisningen betonar kraftigt nödvändigheten av personlig omvändelse och förändrad livsstil, bjuder in till en personlig och hängiven kristendom och tillhandahåller, genom sin bibelcentrering *en hel serie av roller, som svarar mot allsköns skiftande behovssituationer*, för att anknyta till Hjalmar Sundéns rollteori.⁴⁰

Den predikan jag lyssnade till i onsdagskvällens möte kan sammanfattas i en kort mening som ständigt återkom: *Guutip nipit tusarusuppaa* ('Gud längtar efter att höra din röst'). Individen manades att ge sitt gensvar till

38 Johansson 1997, s 98.

39 Plausibilitetsstruktur — ett begrepp inom den kunskapssociologi som de amerikanska sociologerna Peter Berger och Thomas Luckmann lanserat. Berger & Luckmann 1979.

40 Sundén 1977, s 27.

Gud — att *överta* de bibliska personernas roller och *uppta* rollen Gud.⁴¹

Människans möjlighet till personlig gemenskap med Gud och upplevelse av det Bibelns människor var med om när de vände sig till Gud, betonas kraftigt inom INO, liksom i Pingströrelsen i stort.

I INOs stadgar (*vedtæfter*) under rubriken *Kirke- og menighedssyn* beskrivs samfundets teologi. Där står det uttryckligen om nödvändigheten av omvändelse, pånyttfödelse och helgelse.⁴² Omvändelseteologin är en väsentlig del av INOs förkunnelse och undervisning och det är, utifrån enkätsvaren, tydligt att den radikala omvändelse- och helgelseförkunnelsen är en viktig delorsak till att medlemmarna engagerar sig i gemenskapen i INOs församling i Nuuk.

Hela 63 % av dem som svarat på enkäten anger förkunnelsen, undervisningen och vägledningen som en av de främsta orsakerna till att man kommer till församlingens gudstjänster och möten. Den radikala omvändelse- och helgelseförkunnelsen är attraktiv. Den skapar det *engagemang* och den *vissbet* som Rohmann Pedersen ser som en av orsakerna till INOs framgångar⁴³ och är, menar jag, en del av hängivenhetssystemet.

Liturgin inbjuder till att ge uttryck för personliga beslut, att överlämna sig i Guds händer och hjälper individen att *överta* den roll utifrån den bibliska förkunnelsen eller undervisningen som svarar mot dennes behov. Liturgin tillhandahåller också ett mönster för och legitimering av karismatiska upplevelser och uttryckssätt.

Omsorgen om människor som söker hjälp är en självklar del av gudstjänsterna i INO. I församlingens kyrka i Nuuk finns tid och plats för förbön. Sälskinnskuddarna vid böneplatsen ("altarrundeln") inbjuder till gudsupplevelse. Församlingstjänarna underlättar för de starkt berörda och ofta gråtande frälsnings- och hjälpsökande genom att tillhandahålla hushållspapper och lägga vackra tygskynken över dem som i sina starka känslor ligger på golvet med ansiktet mot kuddarna. Allt detta signalerar att det är legitimt att ge uttryck för sin nöd, längtan eller glädje och att söka gudsupplevelser. Det är 79 % av dem som svarat på enkäten som uppger att känslan av Guds närvaro är en viktig orsak till att man kommer till INO Nuuk.

41 Sundén 1977, s 30.

42 *Vedtæfter for Gønlands frikirke* 2004.

43 Rohmann Pedersen 2004, s 18.

I varje gudstjänst ges utrymme för mycket lovsång. Här blandas internationellt kända lovsånger från karismatisk kristenhet med äldre psalmer. Sången engagerar gudstjänstdeltagarna starkt. I närheten av talarstolen finns flaggor i olika färger som den som vill kan hämta för att svänga runt i takt med musiken. Gudstjänsterna ger tydligt utrymme för en känslomässigt och kroppslig hängivenhet

Ritualerna inbjuder till att ge uttryck för personliga beslut att överlämna sig i Guds händer och hjälper individen att på ett kroppsligt och konkret sätt *överta* och vidmakthålla rollen som en omvänd och personligt troende kristen.

Troendedopet och *nattvarden* är de tydligaste och mest grundläggande ritualerna i INOs församlingar. För att bli medlem i en INO-församling krävs att man är troendedöpt. Än idag, över 50 år efter att den förste pingstmissionären kom till Grönland, är troendedopet kontroversiellt. Den som låter döpa sig i en INO-församling blir, enligt folkkyrkans syn på saken, omdöpt och kan omöjligen vara kvar som medlem i den traditionella grönländska kyrkogemenskapen.

Den som blir troendedöpt i INO tar ett radikalt steg bort från den religiositet som varit och i viss utsträckning ännu är en bärande del av grönländsk kultur. En av informanterna berättar att hon blev utestängd från sin familj när hon lät döpa sig. Man lämnar alltså den kyrka som i stort sett alla inuiter i Grönland formellt tillhör för att bekräfta den personliga tro man upplevt inom INO. Dopet blir en tydlig övergångsrit.

Det är inte ovanligt att de som döps har ett liv i drogmissbruk och svåra sociala förhållanden bakom sig. Det gamla lämnas, också den gamla kyrkogemenskapen som man fötts in i och som familj, vänner och som många ser som självklart att tillhöra även om man inte är regelbunden gudstjänstbesökare. Dopet blir en tydlig och offentlig bekräftelse av den individuella omvändelsen. Ett sådant steg sker nog i stort sett bara utifrån en personlig hängivenhet.

Nattvarden firas en gång varje månad. Det sker i regel i samband med söndagens gudstjänst. Här uttrycks hängivenheten framförallt i lovsång och livlig bön — en liturgi med uttryckssätt långt från den traditionella lutherska, grönländska mässan.

Det finns andra beteenden i den liturgi som präglar INOs gudstjänster som kanske kan betraktas som ritualiserade — förbönen där hjälpsökande lägger sig med ansiktet mot sälskinnskuddarna och blir ”draperade” och lovsången med ”flaggviftning”.

De gamla och kristet centrala riterna, dop och nattvard, tillsammans med nya kanske ritualiserade beteenden i samband med förbön och lovsång, ger varje individ som vill en möjlighet att på ett fysiskt sätt ge uttryck för och visa sin entusiasm och sitt engagemang i sin kristna tro.

Plausibilitetsstrukturen — den tydliga gemenskap och de tydliga normer som hjälper individen att vidmakthålla och utveckla den nya livsstilen — är en viktig faktor i systemet INO.

När Nils-Eije Stävare i sin avhandling om pingstpredikanten Georg Gustavsson⁴⁴ söker förklaringar till hur tron på helande genom förbön kunde bli en så stor del av Gustavssons tjänst som förkunnare och förebedjare använder han sig av idén om att det växte fram en kognitiv struktur som förändrade människors sätt att tänka kring sjukdom: ”Från att tänka på läkarvetenskapens möjlighet att hjälpa vid sjukdom, handlade det nu för den sjuke att tänka bön, handpåläggning och smörjelse med olja som hjälpmedel. En ny effektivt plausibilitetsstruktur förmedlades till folket”.⁴⁵

INO har på ett liknande sätt skapat en ny kognitiv struktur för kristna i Grönland. Den förmedlar ett nytt sätt att tänka kring helande men ger också hela den pentekostala betoningen av omvändelse, andedop och helgelse stöd.

I INO odlas den syn på människans förhållande till Gud som innebär att det man läser om i Bibelns berättelser är möjligt att uppleva på ett personligt sätt också idag. Gemenskapen skapar en miljö för fortsatt *övertagande* av bibliska människors roller i relation till Gud.

Allt detta sammantaget i systemet INO — *förkunnelsen och undervisningen* utifrån en konservativ bibelsyn, *liturgin* som tillåter starka uttryck av ångest, skuld känslor, längtan efter förändring och frälsning och glädje över upplevelsen av förlåtelse samt *riterna* — dopet, nattvarden, men också mer rituella beteenden i gudstjänsten där hängivenheten får fysiska uttryck, blir, tillsammans med den starka gemenskapen, en *plausibilitetsstruktur* som hjälper individen att hålla fast vid omvändelsen och den nya livsstil som eftersträvas.

I början av pingstmissionens tid på Grönland, då det ännu inte fanns fungerande pingstförsamlingar utan bara enstaka frikyrkligt troende här och där, var det sällsynt att människor som kommit till tro och även i

44 Nils-Eije Stävare, 2008, *Georg Gustavsson — församlingsledare, predikant och förebedjare inom den svenska Pingströrelsen*.

45 Stävare 2008, s 137.

vissa fall låtit döpa sig kunde hålla fast vid ”det nya” under längre tid. Det saknades en plausibilitetsstruktur. ”Saul kunde kanske bli Paulus allena i religiös extas, men han kunde bara *förbli* Paulus inom den kontext som utgjordes av den kristna församlingen”.⁴⁶ Systemet INO tillhandahåller en bevarande gemenskap och ger utrymme för det rolltagande som framförallt förkunnelse, undervisning och liturgi skapar.

Jan-Åke Alvarsson hävdar, när han diskuterar Pingströrelsens begynnelse i Sverige, att det handlar om en ”sociokulturell process... som en del av en större förändring av samhället”.⁴⁷ Det skulle ha varit intressant att i en större undersökning se mer av sambandet mellan det som händer inom INO och det som sker och skett i det grönländska samhället. Grönland har på kort tid gått från att vara en isolerad koloni till ett modernt land som plågas av omfattande alkoholmissbruk och sociala problem.

Finns en del av förklaringen till INOs framgång i att den grönländska folkkyrkan, med sin gamla och i stort sett oförändrade traditioner, inte har kunnat erbjuda sitt folk den ”hängivenhetskristendom” som tycks svara mot många längtan och behov och som många finner i den framväxande Pingströrelsen som INO representerar?

46 Berger & Luckman 1979, s 184.

47 I Alvarssons text: *a socio-cultural process... as a part of a larger transformation of society*. Alvarsson, *in press*. Min översättning.

Maj 2010, Nummer 3

GLIMT FRA NUUK

Øverst: Ungdomsbandet Ebenezer og INO ungdom

Midt: børn ved gudstjenesten

Nederst: 3 fra anstalten synger selvkomponerede lovsange

Bede og orienteringsbrev Fra Nuuk

NYT FRA MENIGHEDEN I NUUK

Som beskrevet i sidste nyhedsbrev skulle vi jo i påsken have besøg af Andrew Pearkes fra Exeter i England. Det blev nogle uforglemmelige dage med møder for både menigheden og for offentligheden.

til frelse, udfrielse og helbredelse og mange blev hjulpet.

Mandag aften 2. påskedag, var det så de unge der havde taget over og holdt et ungdomsarrangement, hvor til de også havde inviteret of-

Skærtorsdag aften havde vi en særlig nadverhandling, hvor menigheden deltog og hvor Andrew prædikede kort ved afslutningen. Fredag og lørdag samt søndag (påskemorgen) var der offentlige møder og gudstjeneste —og der var mange mennesker. Vi havde sat **170** stole op i kirken og nogle dage var der næsten helt fyldt.

Vi oplevede Guds nærvær,

fentligt i byen med opslag og annoncering i radioen. Det blev også en god aften, hvor der var lidt for en hver smag — ”ryste sammen leg” i begyndelsen af mødet, afvekslende med lovsang, vidnesbyrd og kaffebord. Især en afdeling hvor de unge spillede og sang de sange de havde øvet over en længere tid fængede blandt tilhørerne.

(Fortsættes på side 4)

Nyhetsbrev från INO-församlingen i Nuuk 2010.

9. Sammanfattning och reflexioner

I min studie har jag velat beskriva det grönländska pingstsamfundet INO och den religiositet som kommer till uttryck hos dem som är engagerade i landets framväxande pingströrelse. Jag har också i någon mån reflekterat kring förhållandet mellan INO och folkkyrkan, dock utan att göra någon historisk tillbakablick. Dessutom har jag försökt finna några orsaker till den framgång INO upplevt de senaste åren. Här följer en sammanfattning och några reflexioner kring frågeställningarna i inledningen av arbetet.

INO idag

Det grönländska, pentekostala frikyrkosamfundet INO har idag elva etablerade församlingar längs Grönlands västkust, från Qaqortoq i söder till Qaanaaq i norr. INO står också i förbindelse med en liten pingstgrupp i landets sydligaste stad Nanortalik och med individer och grupper på flera andra orter, även på östkusten, där det ännu inte finns några pingstförsamlingar.

Om INO-medlemmarnas religiositet

I presentationen av enkäten knöt jag an till Glocks teori om att religiositeten är ett multidimensionellt fenomen och till att han i sina undersökningar kommit fram till att det var en måttligt stark, till nästan obefintlig, samvariation mellan de religionsdimensioner han undersökt — tro, beteende, upplevelse, kunskap och konsekvens. Det säger sig självt att kunskapsdimensionen (inom till exempel kristendomen) inte behöver vara kopplad till de övriga av Glocks dimensioner men att det är troligare att höga värden på trosdimensionen samvarierar med religiöst beteende och de övriga dimensionerna. I min egen undersökning, *Två frikyrkliga förortsförsamlingar*, som jag kort refererar till, såg jag också att hos personer med konservativ bibelsyn var samvariationen mellan de undersökta reli-

En av orsakerna till INO-kyrkans framgång är förmodligen att man lyckats förena traditionalism och nytänkande. Bröllop i Nuuk oktober 2008. Vigsselförrättare John Østergaard Nielsen.

gionsdimensionerna hög.⁴⁸

Jag uppfattar att INO-medlemmarna har en konservativ bibelsyn och undersökningen där jag sökt mäta upplevelse-, beteende- och konsekvensdimensionerna visar att det är en närmast total samvariation mellan dessa dimensioner. Enkätsvaren visar detta tydligt och intervjuerna, där informanterna inte direkt svarat på enkätfrågorna utan fått prata fritt om sin tro och sina erfarenheter, bekräftar den bilden.

48 Öberg 1984.

I detta sammanhang är det intressant att se vad teologie kandidat Mogens Hindsberger har mött då han intervjuat en mängd personer i Grönland om bl a deras syn på *religiøse spørgsmål* för att beskriva den grönländska kristendomssynen. Bland informanterna fanns några medlemmar i pingstförsamlingar. Det var egentligen endast dessa som över huvud taget verkade ha några teologiska uppfattningar. I detta fall skilde de sig markant från dem som *inte* var med i en pingstförsamling.

Han skriver: *"I det hele taget er det karakteristisk, at mange af de "rigtige" teologiske meninger kommer fra de meget få informanter fra pinsebevægelsen. De beskæftiger sig tilsyneladende langt mere end gennemsnittet af befolkningen med kristne problemstillinger, som de drøfter ved deres møder."*⁴⁹

Hindsberg citerar en kvinnlig medlem i Pingströrelsen som han intervjuade. Hon uttalar sig om tron på Kristus: *"Jesus kom som en befrielse for os. Vi er blevet tilgivet, selv om vi stadigvæk er syndere. Tilgivelsen er meget væsentlig for os."*

Hindsberger kommenterar hennes utsaga så här: *"Som vi har set før, er medlemmerne af pinsebevægelsen langt mere teologisk strukturerede end gennemsnittet af deres landsmænd. Det skyldes sikkert for en stor del deres hyppige møder, mens menigheds møder i Grønland ellers traditionelt er ret fåtalige."*⁵⁰

Upplevelse

En stor majoritet, 87 %, svarar att påståendet "Jag känner Guds närvaro varje dag" stämmer bra eller utmärkt för deras eget vidkommande. Alla som svarat säger att de varit med om att få förbön för helande och att de sett någon bli helad. Hela 95 % upplever sig själva ha blivit helade genom förbön. Av dem som svarat, säger 77 % att de har upplevt dopet i den heliga Anden.

Religiöst beteende

Enligt enkätsvaren ber alla till Gud och varje dag eller flera gånger i veckan. Alla utom tre kommer till kyrkan minst en gång i veckan — hela 67 % kommer *flera* gånger i veckan. Alla utom en person läser Bibeln och 69 % gör det varje dag eller flera gånger i veckan.

49 Hindsberger 1997, s 172.

50 Hindsberger 1997, s 177.

Hängivenhet är något typiskt för INO. Avskiljning av medarbetare inom INO-kyrkan.

Konsekvens

Alla utom en av dem som svarat säger att deras livsstil förändrats mycket eller ganska mycket genom tron på Gud. De allra flesta, 87 % resp 96 %, instämmer i påståendena ”Min tro på Gud får konsekvenser för allt i mitt liv” och ”Vi bör alltid söka Guds ledning när vi ska fatta viktiga beslut”.

Samvariationen mellan tro, religiöst beteende och konsekvens är således mycket stark enligt enkätsvaren och jag har, efter djupintervjuer med ytterligare fyra medlemmar och tre av ledarna, orsak att tro att hela församlingen är präglad av den spiritualitet som blir tydlig i enkäten. Detta är en spiritualitet som inte bara yttrar sig i ett visst sätt att fira gudstjänst men också blir ett nav kring vilket INO-medlemmarnas vardagsliv centreras.

Min deltagande observation i två gudstjänster och i vardagssamvaro med flera i församlingen förstärker bilden av homogenitet när det gäller INOs spiritualitet. Jag tror att en konservativ bibelsyn, en stark sammanhållning kring praktiserandet av bön, bibelläsning och gudstjänstdeltagande, ett frekvent praktiserande av bön för sjuka, bön om upplevelse av den heliga Anden och förbön för varje problem som dyker upp i skapar den attraktion som INO tycks ha på många i dagens moderna Grönland.

Om INOs relation till den grönländska, lutherska folkkyrkan

Att jag inte fick tillfälle att möta biskop Sofie i den traditionella grönländska och lutherska folkkyrkan var beklagligt. Det skulle ha varit intressant att höra hennes syn på relationen till INO. Med bakgrund av mina egna erfarenheter av kontakter med folkkyrkans präster i Grönland och av det

jag läst i dansk och grönländsk press hade det varit mycket intressant att få möta biskopen och höra om hennes syn på det som idag händer i Grönland inom det kyrkliga området genom INO. Nu blev detta inte möjligt men, som jag berättat om ovan, fick jag tillfälle att möta folkkyrkoprästen Aviaja Rohmann Pedersen som själv studerat INO ganska ingående.

Samtalet med henne och med John Østergaard Nielsen låter mig förstå att INOs och folkkyrkans positioner inte är låsta även om det inte verkar finnas förutsättningar för en ekumenik på lika villkor. Jag får intrycket av att tidigare rätt svåra motsättningar har avlösts av en mer avslappnad hållning mellan kyrkorna, åtminstone i Nuuk. Kanske har Rhomann Pedersen rätt när hon säger: *”Med årene har folkekirken forstået at det ikke er så stor forskel mellem os — mellem folkekirken og pinsekirken — og man ser det ikke så negativt på den som man har gjort”*.

Rent praktiskt har kyrkorna närmat sig varandra genom att man anordnar gemensamma aktiviteter t ex i samband med de internationella bönedagarna. Rohmann Pedersen menar att detta kan innebära att man *”finder ud af at så fientlige er vi ikke overfor hinanden”*. Den livliga kontakt med Danmark och övriga länder som både INOs och folkkyrkans ledare odlar borde också på sikt påverka det ekumeniska klimatet i Grönland.

Möjliga orsaker till INOs framgångar

John Østergaard Nielsen menar att det *inte* är tillfälliga kampanjer och uppseendeväckande möten, som till exempel de som hölls i samband med Hans Berntsens besök, som är den egentliga orsaken till INOs snabba tillväxt. Han pekar i stället på det långsiktiga arbete som skett genom litteraturspridning, de många visningarna av Jesusfilmen och UMUs fleråriga evangelisation i flera grönländska städer.

Elisa och Aqqalu Berthelsen berättar om att svårigheter och prövningar förde de få medlemmarna i pingstförsamlingen samman. De bad mycket och tog fatt på de praktiska behov som fanns. Det praktiska arbetet och bönen fördjupade deras gemenskap. Redan före Hans och Inge Berntsens besök hade man i församlingen i Nuuk upplevt att människor blivit friska i samband med förbön.

Aviaja Rohmann Pedersen kommer i sin undersökning fram till att det är *engagemang, gemenskap och visshet kontra tro* som ligger bakom framgången inom INO.

John Østergaard Nielsen och flera andra jag samtalat med talar alla med entusiasm om kontakten med inuit i Nunavut och INO-ledarnas besök i

den ekumeniska konferensen i Iqaluit 2004. Det är tydligt att församlingen i Nuuk påverkats av väckelsen i Nunavut. Østergaard Nielsen talar om *"noget som fulgt med os hjem"*.

Människors upplevelse av det de tolkar som en god förkunnelse, undervisning och vägledning, och att de känner Guds närvaro i gudstjänster och samlingar, är kanske den främsta orsaken till att INO växer och att de som kommer med också blir engagerade medlemmar.

Det är naturligtvis omöjligt i en så kort studie som denna, att slå fast exakt vilka orsakerna till INO-väckelsen är. Syftet med detta arbete är därför att beskriva Grönlands pentekostala frikyrka och vad som just nu sker i den. Mitt intryck från den deltagande observationen, djupintervjuerna och enkäten är att jag mött församlingsmedlemmar som är mycket hängivna och entusiastiska kristna. Det de upplevt i sin omvändelse tar sig uttryck i bön, bibelläsning och ivrigt deltagande i gudstjänstlivet. De säger sig uppleva Guds närvaro i både gudstjänst- och vardagsliv och förväntar sig att tron på Gud ska få konkreta konsekvenser i vardagliga val och livsstil.

Jag uppfattar det som sker inom INO som en genuint folkskild väckelse där det växt fram ett ledarskap med en klar målsättning att sprida det kristna budskapet till sina medmänniskor.

Källor och litteratur

Tryckta källor och litteratur

Berger, Peter L & Thomas Luckmann 1979, *Kunskaps sociologi. Hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Stockholm: Wahlström & Widstrand.

Gustavsson, Göran, 2000, *Tro, samfund och samhälle. Sociologiska perspektiv*. Örebro: Libris.

Hallberg, Torsten (redaktör) 2004, *Grönland mer än isberg*. Stockholm: Norden.

Hindsberger, Mogens 1997, *Den grønlandske kristendomsopfattelse fra Hans Egede til vore dage*. Köpenhamn: Museum Tusulanums Forlag.

Jensen, Bent 1965, *Eskimoisk Festlighed. Et essay om menneskelig overlevelses-teknik*. Köpenhamn: G.E.C. Gads forlag.

Johansson, Eskil 1994, *Grönländska strandbugg*. Stockholm: IBRA Radio.

Johansson, Göran 1997, *För mycke jag, för lite Jesus. LP-stiftelsens vård av missbrukare sedd ur ett socialantropologiskt perspektiv*. Stockholm: Sköndals-institutets skriftserie.

Lidegaard, Mads 2001, *Grönlands historia*. Stockholm: Boviggen förlag.

Lorentzen, Jørgen, Einar Lund Jensen & Hans Christian Gulløv (redaktörer) 1999, *Inuit, kultur og samfund — en grundbog i eskimologi*. Aarhus: Forlaget Systime A/S.

Martinsson, Erik 1953, *Grönländska strandbugg*. Stockholm: Förlaget Filadelfia.

—1958. *Inuit — människorna under polen*. Stockholm: Förlaget Filadelfia.

Nederby Jensen, Bjarne 2004, Artiklar i *Udfordringen* vecka 9 2004.

Petersen, H C (redaktör) 1987, *Kalaallit Oqaluttuarussaannerat 1925-p tungaanut* ('Grönlands historia fram till 1925'). Nuuk, Grönland: Namminersornerullutik Oqartussat.

Pétursson, Pétur 1990, *Från väckelse till samfund. Svensk pingstmission på öarna i Nordatlanten*. Lund: Lund University Press.

Rohmann Pedersen, Aviaja 2004, *Inuunerup Nutaap Oqaluffia. En frikirke i Grønland*. Nuuk, Grönland: Institut for Teologi.

Sandström, Lennart 1971, *Leva på Grönland*. Stockholm: LT's förlag.

Stävare, Nils-Eije 2008, *Georg Gustavsson — församlingsledare, predikant och förebedjare inom svenska Pingströrelsen*. Uppsala: Studia Historica-Ecclesiastica Uppsaliensia.

Sundén, Hjalmar 1977, *Religionspsykologi*. Stockholm: Proprius.

Söderberg, Staffan 1974, *Profetens roll i religionsmötet. Iakttagelser från religionsmötets Västgrönland*. Lund: Studentlitteratur.

Vedtækter for Grønlands Frikirke. 2004.

Wedin, Bertil 1971, *Aktion och reaktion på Grönland*. Stockholm: Försvarets forskningsanstalt.

Öberg, Stig 1984, *Två frikyrkoföreläsningar: En religionssociologisk undersökning av Danderyd-Täby frikyrkoföreläsning och Filadelfiaföreläsningens i Stockholm församlingsgrupp i Täby*. D-uppsats vid Uppsala universitet.

Østergaard Nielsen, John 2007, *Fra mission til selvstændig menighed. INO Nuuk — frem mod 2010*. Nuuk, Grönland: Akademiuddannelsen.

Internet

INOs hemsida. *Inuunerup Nutaap Oqaluffiisa nittartagaat/Hjemmeside for Grønlands Frikirke*. <http://www.ino.gl>

Religion i Danmark 2009. En E-årbog fra Center for Samtidsreligion. <http://teo.au.dk/csr/relaarbog09/forside/>

Övriga källor

Alvarsson, Jan-Åke, *in press*, "Maiden Jazz: African American Roots of Swedish Pentecostalism". (Opublicerat manuskript).

Intervju med Aviaja Rohmann Pedersen. Intervjuad av Stig Öberg, Nuuk, Grönland 4 september 2009.

Intervju med Elisa och Aqqalu Berthelsen. Bandat samtal med Stig Öberg, Nuuk, Grönland den 3 september 2009.

Intervju med John Østergaard Nielsen. Intervjuad av Stig Öberg, Nuuk, Grönland 1 september 2009.

Intervju med fyra församlingsmedlemmar i INO; intervjuade av Stig Öberg, Nuuk, Grönland 1–4 september 2010.

Åsblom, Gunvor. Mejl 2010 02 26.

Østergaard Nielsen, John. Mejl 2010-01-09.

Bilaga 1

Nalinginnarnik apersuineq – Rundspørgeskema

Nalinginnarnik apersuinerup tamatuma INO-mi ineriartornermik misissuineq ilagaa. Misissuineq suliarineqarpoq Stig Öberg-imit IPS, Institutet för Pentekostala Studier, Uppsala, Sverige, suleqatigalugu.

Dette rundspørgeskema er en del af en undersøgelse om INO:s udvikling. Undersøgelsen gennemføres af Stig Öberg i samarbejde med IPS Institutet för Pentekostala Studier, Uppsala, Sverige.

Aqqit allattariaqanngilat. Kinaassutsiminik isertuivoq.

Du behøver ikke skrive dit navn. Rundspørgeskemaet er anonymt.

1. Suiassuseq (akissut eqqortoq krydsilerniaruuk)

Køn (kryds det rigtige svar)

Arnaq

Angut

Kvinde

Mand

2. Civilstand

Aappaqanngitsoq

Aappalik/sanilequtaq

Avinnerusoq

Ugift

Gift/samlever

Fraskilt

Uillarneq/nuleerneq

Enke/enkemand

3. Utoqqaassuseq

Ukiut.....

Alder

År.....

4. Suliaq

Beskæftigelse

Suliffeqarpunga

Suliffeqanngilanga

Pensionisti

Har arbejde

Arbejdsløs

Pensionist

5. Qitornaqarpit? Aap Nagga
Har du børn? Ja Nej

6. Qanoq sivissutigissumik INO-p ataatsimiineraanut/naalagiarneraanut aggartarsimavit?
I hvor lang tid er du kommet til INO:s møder/gudstjenester?

Ukioq ataaseq inorlugo Ukiut 1 – 3 Ukiut 3 sinnerlugit
Mindre end 1 år 1 – 3 år Mere end 3 år

7. Inersimasutut (morsuttineqarlutit) kuisissimavit?

Er du bleven voksendøbt (døbt ved neddykkelse)?

Aap Naagga Taamaaliorniarpunga
Ja Nej Jeg agter at blive det

8. Anersaamik Illernartumik misiginnisimavit (kuineqarsimavit)?

Har du oplevet (blevet døbt i) Den Hellige Ånd?

Aap Naagga Naluvara
Ja Nej Ved ikke

9. INO-mi ilaasortaavit?

Er du medlem i INO

Aap Naagga Ilaasortanngorniarpunga
Ja Nej Jeg agter at blive medlem

10. Ajourunnaarsineqarneq

Helbredelse

Assannik patillutit qinnunneqarnikuuvit ajorunnaaqullutit?

Har nogen bedt for dig og lagt hænderne på dig for at du skulle blive rask?

Aap Naamik
Ja Nej

Nammineq Guutimut uppernikkut ajorunnaarsineqarnermik misigisaqarpit?

Har du selv erfaring af at blive helbredt/rask gennem troen på Gud

Aap Nammik Naluvara
Ja Nej Ved ikke

Allat Guutimut uppernikkut ajorunnaarsineqartut takusimavigit?

Har du set nogen blive rask ved troen på Gud?

Aap Nammik Naluvara
Ja Nej Ved ikke

Napparsimasut assannik patillugit qinnuttarpigit ajorunnaaqullugit?

Sker det at du lægger hænderne på syge og beder om at de skal blive raske?

Pinngisannarpoq Ilaannikkut Akulikitsumik
Aldrig En gang imellem Ofte

11. Inuunermi pissutsit

Livsstil

Inuunerpit pissutsitaa Guutimut uppernikkut allangorsimappat?

Har din livsstil forandrets gennem din tro på Gud?

Assut Allanngunngaatsiarpoq Immannguaq Naami Naluvara
Meget Temmelig meget Lidt Nej Ved ikke

Isumaqaruvit inuunerpit pissutsitaa Guutimut upperneq pillugu allangorsimasut, allanngornerit sorliit pingaarneruppat, nammineq oqaatigissagukkit?

Hvis du synes at din livsstil har forandrets gennem din tro på Gud, hvilke er de vigtigste forandringerne, hvis du selv skal sige det?

.....

.....

Ilaqtariini pissusiat allangorsimava?

Har din måde at være i din familie forandrets?

Assut Allanngunngaatsiarpoq Immannguaq Naamik Naluvara
Meget Temmelig meget Lidt Nej Ved ikke

Isumaquaruvit ilaqtariini pissusiat allangorsimasoq, allangornerit ilaat maani assersuusuniakkitt

Giv gerne eksempel på hvordan din måde at være på i familien har forandrets, hvis du synes at den gjort det

.....
.....

12. Naalagiarneq

Qanoq akulikittigisumik, missinga, naalagiartarpit (oqalluffimi ataatsimiitarpit)?

Hvor tit, omtrent, kommer du til gudstjeneste (til møde i kirken)?

Sapaatip akunnerani qasseeriarpunga
Flere gange hver uge

Sapaatip akunnerani ataaseriarpunga
En gang hver uge

Qaammatikkut ataaseriarpunga
En gang hver måned

Ilaannikkut kisiat
Kun en gang imellem

13. Qinuneq

Qanoq akulikittigisumik, missinga, Guutimut qinusarpit?

Hvor tit, omtrent, beder du til Gud?

Ullut tamaasa
Hver dag

Sapaatip akunnerani qasseeriarpunga
Flere gange hver uge

Sapaatip akunnerani ataaseriarpunga
En gang hver uge

Qaammatikkut ataaseriarpunga
En gang hver måned

Ilaannikkut kisiat
Kun en gang imellem

Qinuneq ajorpunga
Jeg beder aldrig

14. Biibilimi atuarneq

Qanoq akulikittigisumik, missinga, Biibili atuartarpiuk?

Hvor tit, omtrent, kommer du til gudstjeneste (til møde i kirken)?

Ullut tamaasa
Hver dag

Sapaatip akunnerani qasseeriarpunga
Flere gange hver uge

Sapaatip akunnerani ataaseriarpunga
En gang hver uge

Qaammatikkut ataasariarpunga
En gang hver måned

Ilaannikkut kisiat
Kun en gang imellem

Biibilimi atuarneq ajorpunga
Jeg læser aldrig i Bibelen

15. Misigisaqarneq

Ullut tamaasa Guutip najuina misigisarpara.

Qqaatigisaq taanna, illit nammineq pillutit, qanoq eqqortsigisoriviuk?

Hver dag føler jeg Guds nærværelse.

Hvor nøje passer denne påstand for dit eget vedkommende?

Eqqunngivippoq
Passer slet ikke

Eqqorpallaangilaq
Passer temmelig dårligt

Eqqungajappoq
Passer temmelig godt

Eqqorluarpoq
Passer godt

Eqqorpiarpoq
Passer udmærket

Naluvara
Ved ikke

16. Guutimut uppernerup kingunera

Guutimut uppernera inuuninni tamanut kinguneqartarpoq.

Oqaatigisaq taanna, illit nammineq pillutit, qanoq eqqortsigisoriviuk?

Min tro på Gud får konsekvenser i alt i mit liv.

Hvor godt passer denne påstand for dit eget vedkommende?

Eqqungivippoq

Passer slet ikke

Eqqorpallaanngilaq

Passer temmelig dårligt

Eqqungajappoq

Passer temmelig godt

Eqqorluarpoq

Passer godt

Eqqorpiarpoq

Passer udmærket

Naluvara

Ved ikke

Guutip siulersuina ugartariaqarparput pingaartumik aalajaangerniaraangata.

Oqaatigisaq taanna, illit nammineq pillutit, qanoq eqqortsigisoriviuk?"

Vi bør altid søge Guds ledelse når vi skal tage vigtige beslutninger .

Hvor godt passer denne påstand for dit eget vedkommende?

Eqqungivippoq

Passer slet ikke

Eqqorpallaanngilaq
Passer temmelig dårligt

Eqqungajappoq
Passer temmelig godt

Eqqorluarpoq
Passer godt

Eqqorpiarpoq
Passer udmærket

Naluvara
Ved ikke

17. Ilagiit lutherikkuusut (Kalaallit Nunaata Ilagiitaa) pillugo

Dit forhold til den lutherske kirke (Grønlands kirke)

a) Kuisissimavit? Aap Nagga
Er du blevet døbt Ja Nej

b) Apersortissimavit? Aap Nagga
Er du blevet konfirmeret? Ja Nej

c) Siornatigut akuttoqatigiimik Kalaa-
llit nunaata ilagiitaaani naalagiartarpi? Aap Nagga
Har du tidligere været en regelmæssig Ja Nej
kirkegænger i den grønlandske kirke?

18. Pingaartumik uko pissutigalugit INO-mi naalagiartarpunga/ataatismiitarpunga. Akissutit **marluinnaat** krydserniakkit.

Det er fremst følgende årsager til at jeg kommer til INO:s gudstjenseter og møder. Kryds **kun to** alternativ

- a) Ataasoqatigiissusermi misigilluarssuseq
Følelsen af et godt fælleskab
- b) Nipilersorluarnej, erinarssorluarnerlo
Den gode musik og sang
- c) Oqaluussisarneq/iliniartitsinerlo/ajoqersuineq
Forkyndelsen/undervisningen/vejledningen
- d) Guutip najuunneranik misigissuseq
Følelsen af Guds nærværelse

Alla pissutigalugo, soorlu:

En anden årsag, nemlig:

.....

.....

.....

Bilaga 2

VEDTÆGTER FOR GRØNLANDS FRIKIRKE

§1

- 1.1. Frikirkens navn er Inuunerup Nutaap Oqaluffia.
- 1.2. Frikirkens hjemsted er kirkens sekretariat.

§2

- 2.1. Inuunerup Nutaap Oqaluffias opgave er at virkeliggøre missionsbefalingen ved at forkynde evangeliet om Jesus Kristus, gøre disciple og virke for den kristne enhed i overensstemmelse med Det Nye Testamente
- 2.2. Inuunerup Nutaap Oqaluffia består af menigheder/fællesskaber, med egen økonomi og ledelse, der bekender sig til den kristne tro, som det kommer til udtryk i den apostolske trosbekendelse.
- 2.3. Frikirkens kirke- og menighedssyn kan opsummeres i følgende punkter:

Guddommens enhed og treenighed.

Jesu undfangelse ved Helligånden, hans fødsel af jomfru Maria, hans syndfri liv, forsonende død, sejrige opstandelse, himmelfart og vedvarende forbedergerning, hans genkomst og tusindårige regering på jorden.

De hellige skrifers guddommelige inspiration og autoritet.

Den menneskelige naturs absolutte fordærvelse, nødvendigheden af omvendelse og genfødsel ved troen på Jesus Kristus som Guds søn.

Evig fortabelse for dem, som forkaster evangeliets frelses tilbud.

Den troendes retfærdiggørelse og helliggørelse ved Jesu forsonende død og hans opstandelse.

Kristi forordning om dåb i vand efter omvendelse til tro på Ham, og om nadveren som et mindemåltid om hans offerdød.

Dåben med Helligånden og de medfølgende tegn.

Muligheden for at falde ud af nåden.

Helligåndens nådegaver til menighedens opbyggelse.

§3.

- 3.1. Nye menigheder kan optages ved ansøgning til ledelsen af Inuunerup Nutaap Oqaluffia.

§4.

4.1. Inuunerup Nutaap Oqaluffia har en ledelse, der består af de til enhver tid værende ledere (leder + 1 ældste) i de enkelte menigheder, der har tilsluttet sig frikirken.

§5.

5.1. Ledelsen i Inuunerup Nutaap Oqaluffia udgør det åndelige lederskab.

§6.

6.1. Inuunerup Nutaap Oqaluffia's øverste myndighed er den årlige konference.

§7.

7.1. Ledelsen i Inuunerup Nutaap Oqaluffia udpeger en sekretær, der varetager/forvalter de opgaver som ledelsen og konferencen beslutter.

7.2. Inuunerup Nutaap Oqaluffia samarbejder om følgende landsdækkende aktiviteter:

- 1) Årlige konference og ledersamling
- 2) Noa Forlaget
- 3) Inuit Bibel Institut

§8.

8.1. Økonomien vedr. sekretariatets opgaver, deles mellem de deltagende menigheder/fællesskaber. Der anbefales et månedligt kontingent, som fastsættes af den årlige konference.

§9.

9.1. Årsregnskabet skal være gennemgået og kommenteret af en revisor, der vælges på konferencen.

9.2. Der aflægges et revideret regnskab for INOs aktivitet på konferencen.

§10.

10.1. Vedtægtsændringer kan foretages på den årlige konference. Til vedtægtsændringer kræves, at mindst 2/3 af de stemmeberettigede er repræsenteret på konferencen, og at ændringen vedtages med mindst 2/3 af de afgivne stemmer. Kan forslaget ikke opnå kvalificeret flertal, men dog almindeligt flertal, kan ændringen vedtages på det følgende års konference med almindeligt flertal.

Vedtaget på konferencen 2004

INOs sekretær

Konferencens dirigent

FORSKNINGSRAPPORTER FRÅN INSTITUTET FÖR PENTEKOSTALA STUDIER NR 1

I mitten av sextiotalet kom Stig Öberg som missionär till Grönland. Han lärde sig danska och grönländska och fick bland annat undervisa i den lokala skolan. Sedan dess har han följt pingströrelsens utveckling i landet och gjort återbesök ett antal gånger. När han hörde talas om snabba förändringar i den grönländska frikyrkan återvände han 2009 som forskare. Han deltog i gudstjänster, gjorde en enkät och flera intervjuer. Det här är hans rapport.

Den grönländska pingstkyrkan INO är med lokala mått mätt en framgångssaga. Från att ha varit en relativt begränsad och stillastående missionsrörelse har den på kort tid förändrats till en karismatisk, kultur-anpassad kyrka som med lokala medel nu når ut till befolkningen i Grönland, främst då inuiter. I rapporten möter vi sälskinnskuddar som altarring, inuit-trumma i lovsången, dramatiska helandeunder, guldstoff i biblar och berättelser om livsförvandlande gudsupplevelser.